Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Kooste talousarvioon sisältyvistä keskeisistä toimenpiteistä ja niiden vaikutusarvioinneista

Talousarvio 2027

Näin luet dokumenttia

Perhe- ja vammaispalvelut - Palvelualueen toiminnalliset panostukset

C1.1 Neuvoloiden res

Perhe- ja vammaispalvelut - Palvelualueen toiminnalliset panostukset

C1.1 Neuvoloiden resursoinnin panostukset

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnallisct panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut
Kuvaus ja tausta	Espoon kasvavat asiakas- ja tarkastusmäärät sekä vieraskielisten asiakkaiden pidemmät vastaanotot lisäävät palvelutarvetta. Lisäpanostus turvaa oikea-aikaiset palvelut, mahdollistaa omahoitajuuden ja vähentää päällekkäistä työtä sekä tasaa työkuormaa hyvinvointialueella sekä mahdollista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa ja toiminnan tulosta kuvaavien indikaattoreiden (HYTE) tulostason parennuksen.
Henkilöstövaikutukset	Lisätään neuvoloihin +4,4 HTV:n verran resurssia, painottuen Espoon alueeseen
Asiakasvaikutukset	Hoitoon pääsy ja hoidon jatkuvuus paranfuvat
Tunnistetut riskit	Ei tunnistettuja riskejä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Tavoitteena saada valtaosa rekrytoinneista toteutettua vuoden 2026 aikana, joten kustannuksen syntyvät täysimääräisesti tammikuusta 2027 alkaen. Osa rekrytoinneista toteutetaan vasta kesälle.
Toteutumisen seuranta	Seurataan henkilöstömäärää, terveystarkastuksien kattavuutta ja hoidon jatkuvuutta
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,3 MC vuonna 2027.**

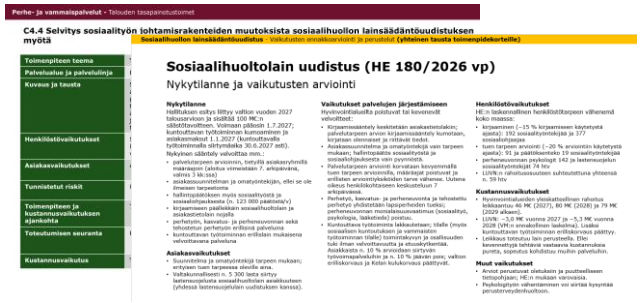

Perhe- ja vammaispalvelut - Talouden tasapainotustoimet

C3.1 Vuokralääkärityön

Perhe- ja vammaispalvelut - Talouden tasapainotustoimet

C3.1 Vuokralääkärityön vähentäminen lääkäripalveluissa

Toimenpiteen teema	Henkilöstömenojen vähentäminen vuokratyövoimasta
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut / lääkäripalvelut
Kuvaus ja tausta	Lääkäripalveluissa jatketaan systemaattista vuokratyön korvaamista omilla lääkäreillä. Erityisesti lastenpsykiatrian erikoislääkärien saatavuus on ollut vaikeaa, jolloin on jouduttu turvautumaan vuokratyövoimaan. Jatkossa tavoitteena on vähentää erikoislääkärinresurssin tarvetta ja tuottaa lääkärityö suuremmalta osin erikoistuvilla lääkäreillä/perehtyneellä yleislääkärillä, joiden konsultaatio ja ohjaus lastenpsykiatrian erikoislääkärin toimesta.
Henkilöstövaikutukset	Vuokratyövoima vähenee ja oma henkilötyön määrä kasvaa.
Asiakasvaikutukset	Vähentää haavoittuvuutta kun lääkäreiden saatavuus paranee. Omien lääkäreiden rekrytoinnin myötä myös hoidon jatkuvuus turvataan paremmin.
Tunnistetut riskit	Rekrytointien onnistuminen.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuoden 2027 alusta
Toteutumisen seuranta	Seurataan vuokratyön kustannuksia sekä HTV2 oma työ ja vuokratyö.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,2 MC vuonna 2027.**

Perhe- ja vammaispalvelut - Talouden tasapainotustoimet

C4.4 Selvitys sosiaalityön johtamisrakenteiden muutoksista sosiaalihuollon lainsäädäntöuudistuksen myötä

Sosiaalihuollon lainsäädäntöuudistus - Vaikutusten ennakkoarviointi ja perustelut (yhteinen tausta toimenpidekorteille)

Sosiaalihuoltolain uudistus (HE 180/2026 vp)

Nykytilanne ja vaikutusten arviointi

- Toimenpiteen teema
- Palvelualue ja palvelulinja
- Kuvaus ja tausta
- Henkilöstövaikutukset
- Asiakasvaikutukset
- Tunnistetut riskit
- Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta
- Toteutumisen seuranta
- Kustannusvaikutus

Nykytilanne

Hallituksen esitys liittyy valtion vuoden 2027 talousarvioon ja sisältää 100 MC:n säästötavoitteen. Voimaan pääosin 1.7.2027; kuntouttavan työtoiminnan kumoaminen ja asiakasmaksut 1.1.2027 (kuntouttavalla työtoiminnalla siirtymäaika 30.6.2027 asti).

Nykyinen sääntely velvoittaa mm.:

- palvelutarpeen arviointi, tietyillä asiakasryhmillä määräajoin (alkitus viimeistään 7. arkipäivänä, valmis 3 kk:ssa)
- asiakassuunnitelman ja omatyötekijän, ellei se ole ilmeisen tarpeetonta
- hallintopäätöksen myös sosiaalityötä ja sosiaalihuoltaa (n. 123 000 päätöstä/v)
- kirjaamisen päätteiksen sosiaalihuollosta ja asiakastietolain nojalla
- perhetyön, kasvatus- ja perhesuunnan sekä tehostetun perhetyön erillisiä palveluina
- kuntouttavan työtoiminnan erillisiän mukaisena velvoittavana palveluna

Asiakasvaikutukset

- Suunnitelma ja omatyötekijä tarpeen mukaan; erityinen tuen tarpeessa olevilla aina.
- Valtakunnallisesti n. 5 300 lasta siirtyy lastensuojelusta sosiaalihuollon asiakkuuteen (yhdessä lastensuojelulain uudistuksen kanssa).

Vaikutukset palvelujen järjestämiseen

Hyvinvointialueilla poistuvat tai kovenevat velvoitteet:

- Kirjaamisasetely keskitetään asiakastietolakiin; palvelutarpeen arvion kirjaamisasetely kumotaan, kirjataan olennaiset ja riittävät tiedot.
- Asiakassuunnitelma ja omatyötekijä vain tarpeen mukaan; hallintopäätös sosiaalityötä ja sosiaalihuoltoa ei enää pyydetä.
- Palvelutarpeen arviointi korvataan kevyemmällä tuen tarpeen arvioinnilla, määräajat poistuvat ja erillisen arviointiyksikön tarve vähenee. Uutena oikeus henkilökohtaiseen keskusteluun 7 arkipäivässä.
- Perhetyö, kasvatus- ja perhesuunnta ja tehostettu perhetyö yhdistetään yhdeksi palveluksi (perhetyö yhdistää monialaosaamista (sosiaalityö, psykologia, lääketiede) poistuu.
- Kuntouttava työtoiminta lakkautetaan; tilalle (myös sosiaalisen kuntoutuksen ja vammaisten työtoiminnan tilalle) toimintakyvyn ja osallisuuden tuki ilman velvoittavuutta ja etuusyhteentää. Asiakkaista n. 10 % arvioidaan siirtyvän työvoimapalveluihin ja n. 10 % jäävän pois; valtion erillikorvaus ja Kelan kuluvorvaus päättyvät.

Henkilöstövaikutukset

HE:n laskennallinen henkilöstötarpeen vähenemä koko maassa:

- kirjaamisen (–15 % kirjaamiseen käytetyistä ajasta): 192 sosiaalityöntekijää ja 377 sosiaaliohjaajaa
- tuen tarpeen arviointi (–20 % arviointiin käytetystä ajasta): 91 ja päätöstoimisto 19 sosiaalityöntekijää
- perhaneuvonnan psykologit 142 ja lastensuojelun sosiaalityöntekijät 74 htv
- 110/N:n rahoitusosuuteen suhteutettuna yhteensä n. 59 htv

Kustannusvaikutukset

- Hyvinvointialueiden yleiskattoellinen rahoitus leikkaantuu 46 MC (2027), 80 MC (2028) ja 79 MC (2029 alkaen).
- Netto: –3,0 MC vuonna 2027 ja –5,3 MC vuonna 2028 (VM:n arvakkoellinen laskelma). Lisäksi kuntouttavan työtoiminnan erillikorvaus päättyy.
- Leikkaus toteutuu lain perusteella. Eivi kevennettyjä tehtäviä vastaavia kustannuksia pureta, sopeutus kohdistuu muihin palveluihin.

Muut vaikutukset

- Arviot perustuvat oletuksiin ja puutteellisiaan tietopohjiaan; HE:n mukaan varovaisia.
- Psykologityön vähentäminen voi siirtää kysyntää perusterveydenhuoltoon.

- Dokumentissa on esitelty palvelualueittain kunkin alueen perustoimintaan liittyvät panostukset. Strategian muutoslupauksiin liittyvät panostukset on käsitelty talousarviokirjassa erikseen.
- Panostusten jälkeen dokumentissa on esitelty vastaavan palvelualueen talouden tasapainottamisen toimenpidekortit perustoiminnan kustannustason pitämiseksi kestävällä tasolla.
- Osaan tasapainottamistoimenpiteistä on liitetty tarkempi Vaikutusten ennakkoarviointi ja taustatietoa.

Palvelualueiden toiminnalliset panostukset

A Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut	t€	B Ikääntyneiden palvelut	t€	C Perhe- ja vammaispalvelut	t€	D Pelastuslaitos	t€	E Asumispalvelut	t€	F Konsernihallinto	t€
A1.1 Terveysneuvonta-palvelun laajentaminen mielenterveyspalveluissa	100	B1.1 Resursoinnin lisäys – omaishoidon tuki ja perhehoito	600	C1.1 Neuvoloiden resursoinnin panostukset	300	D1.1 Ennaltaehkäisevien pelastustoimen palveluiden lisääminen	250	E1.1 Kansainväliset rekrytoinnit	300	F1.1 Ilmasto-ohjelman mukainen päästövähennys	150
A1.2 MTP-avopalvelujen saatavuuden parantaminen ostopalveluilla	100	B1.2 Resursoinnin lisäys – Seniori-infon neuvonta ja ohjaus	200	C1.2 VPL uudelleenarviointien loppuunsaattaminen	150			E1.2 Esihenkilörakenteen muutos	300		
A1.3 Psykotraumatologian kustannusvastuun siirto hyvinvointialueille	200	B1.3 Yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakaspaikkojen lisääminen	5 100	C1.3 Vammaisten asumisen kilpailutuksen sopimuksiin siirtyminen	100						
A1.4 Palvelusetelituotannon kasvattaminen aikuisten kiireettömässä hoidossa	1 000	B1.4 Espoon sairaalan 4. kerroksen osaston avaaminen	2 000	C1.4 Neuvolan terveydenhoitajien tehtäväsiirto assistenttitiimiin	200						
		B1.5 Espoon sairaalan lääkäriresurssin lisääminen	200	C1.5 Panostus sosiaalipalvelujen neuvontaan	100						
		B1.6 Kotihoidon lääkärityön uudistaminen, vastuulääkärimalli	500	C1.6 Maksuttomat numerot neljään haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden puhelinpalveluun	13						
				C1.7 Perhehoitajien palkkiotasojen nosto	1 300						
Palvelualue yhteensä	**1 400**		**8 600**		**2 163**		**250**		**600**		**150**
Koko LUVN yhteensä	**13 163**										

Palvelualueiden talouden tasapainottamisen toimenpiteet

Teema	LUVN yht. t€	A Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut	t€	B Ikääntyneiden palvelut	t€	C Perhe- ja vammaispalvelut	t€	D Pelastuslaitos	t€	E Asumispalvelut	t€	F Konsernihallinto	t€
2. Toimintatuottojen kasvattaminen	**1 730**	A2.1 Terveyskeskusmaksujen ja hammashoitomaksujen korotukset	1 600					D1.1 Palotarkastusmaksujen korottaminen	130				
3. Henkilöstömenojen vähentäminen vuokratyövoimasta	**2 000**			B3.1 Työvoimavuokrauksen vähentäminen kotihoidossa	1 000	C3.1 Vuokralääkärityön vähentäminen lääkäripalveluissa	200			E3.1 Työvoimavuokrauksen vähentäminen	800		
4. Tuotantotapa- ja palvelurakenne-muutokset	**11 420**	A4.1 Sosiaalihuoltolain uudistuksen mukaiset säästöt	700	B4.1 Teknologian hyödyntäminen kotiin vietävissä palveluissa	500	C4.1 Sijaishuollon järjestämistapamuutos	1 400			E4.1 Tehottomien ja huonokuntoisten kiinteistöjen / yksiköiden sulkeminen	200	F4.1 Automaatio ja teknologian hyödyntäminen	1 000
		A4.2 Kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen lakkauttaminen ja uuden toimintakyvyn ja osallisuuden tuen palvelun järjestäminen	1 500	B4.2 Ostopalvelujen osuuden kasvattaminen kotona asumista tukevissa palveluissa	1 500	C4.2 Etusijajärjestyksen noudattaminen sijaishuollon laitoshoidon ostopalveluissa	500					F4.2 Erityisruokavalioaterioiden osuuden pienentäminen asumispalveluissa	200
				B4.3 Nummelan osaston ja Espoon sairaalan päivystysosastojen toimintojen lakkauttaminen/siirto uudelle avautuvalle osastolle	700	C4.3 Etusijajärjestyksen noudattaminen ammatillisten perhekotien ja perhehoidon ostoissa	300					F4.3 Siirtyminen sähköiseen asiakasviestintään	260
						C4.4 Selvitys sosiaalityön johtamisrakenteiden muutoksista sosiaalihuollon lainsäädäntöuudistuksen myötä	300					F4.4 Puhtauspalveluiden ulkoistaminen Hangossa ja toimittajan vaihtaminen Inkoossa	290
						C4.5 Perhepalvelujen kehittäminen	100					F4.5 Puhtauspalveluiden tehostaminen läntisellä alueella ja RASE-kampuksella	90
						C4.6 Lapsiperheiden kotipalvelun ja vammaisten hoitoavun tuotantotavan selvitys	400					F4.6 Tietokoneiden ennakkotilaus	80
						C4.7 Perhepalvelujen tehostaminen	400					F4.7 Henkilövakuutusten ja omaisuus- ja vastuuvakuutusten kokonaistarkastelu	300
						C4.8 Etusijajärjestyksen noudattaminen vammaisten asumisen ostopalveluissa	500						
						C4.9 Henkilökohtaisen avun järjestämisen tarkastelu	200						
5. Henkilöstömenojen vähentäminen omassa henkilöstössä	**200**									E5.1 Henkilöstörakennemuutokset	200		
6. Muut tasapainotustoimet	**2 620**			B6.1 Lääkäripalveluiden hankintasopimuksien kilpailuttaminen uudelleen	400	C6.1 Kehityksellisten häiriöiden osaamisyksikön tuki perustasolla vähentää raskaimpien palveluiden ostoja	1 200					F6.1 Varastopalveluiden kilpailutus	120
												F6.2 Kuljetusten yhdistelyasteen nostaminen	600
												F6.3 Citrix-järjestelmän vaihtaminen AVD-järjestelmään	300
Yhteensä	**17 970**		**3 800**		**4 100**		**5 500**		**130**		**1 200**		**3 240**

Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

A1.1 Terveysneuvontapalvelun laajentaminen mielenterveyspalveluissa

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelujen palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Huumeiden käyttäjien terveysneuvonnalla on keskeinen rooli huumeiden käyttäjien terveyden edistämisessä ja erityisesti myös tartuntatautien ehkäisyssä onnistumisessa Suomessa. Riittävällä terveysneuvonnalla on saatu Suomessa mm. HIV-epidemia pysymään kurissa. LUVN:ssa on tällä hetkellä riittämätön määrä terveysneuvontapisteitä. Tällä hetkellä terveysneuvontaa tehdään MTP Ensilinjan palvelujen yhteydessä Lohjalla ja Nummelassa ja erillisenä palveluna Espoon Leppävaarassa. Raaseporissa ja Kirkkonummella pystytään aloittamaan Ensilinjan palvelujen yhteydessä toteutettava terveysneuvonta, kun saadaan riittävästi tilaa. Terveysneuvontatoimintaa tulee laajentaa LUVNin väestörikkaimmalla alueella Espoossa niin, että metrovyöhykkeelle saadaan vähintään yksi 5 päivää viikossa avoinna oleva terveysneuvontapiste. Samalla varataan 0,4htv työpanos kansallisen HCV-eliminaatiohankkeen mukaiseen resurssointiin. Kansallisella rahoituksella saatiin 0,6htv panostus tähän hankkeeseen.
Henkilöstövaikutukset	+2,4htv
Asiakasvaikutukset	Riski vakavien tartuntatautien (HCV, HIV) leviämiseen pienenee ja asiakaskunnan terveystilanne paranee terveysneuvonnan saatavuuden ja saavutettavuuden parantuessa.
Tunnistetut riskit	Terveysneuvontapisteelle on vaikeaa löytää toimitilaa, koska sen tulemista naapurustoon yleisesti vastustetaan. Mikäli yhtä terveysneuvontapistettä lisää ei saada Espooseen, pysyy riski tartuntatautien leviämiseen (HCV, HIV) ja terveysriski ko. asiakaskunnassa korkealla.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuosi 2027
Toteutumisen seuranta	MTP Ensilinjan KPI-mittaristo.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,1 M€ vuonna 2027.**

A1.2 MTP-avopalvelujen saatavuuden parantaminen ostopalveluilla

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelujen palvelulinja
Kuvaus ja tausta	MTP avopalvelujen (Ensilinja, Vastaanottopalvelut) asiakasmäärä on kasvussa, kasvu v. 2026 ensimmäiselle 7 kuukaudella ollut +2% verrattuna vuoden 2025 vastaavaan ajanjaksoon. Kasvun laantumiselle ei ole odotettavissa taittumista vaan odotettavissa on, että kysyntä jatkuu kasvavana. Samaan aikaan erityisesti Espoon alueella avopalvelujen saatavuus on ollut muuta LUVN-aluetta heikompaa ja sen myötä mm. Terapiatakuun mukaisen hoidon saatavuus ei ole ollut THL:n vaatimalla tasolla. Toimenpiteenä on jo tehty 3htv resurssisiirtoa "lännestä Espooseen", mutta se ei vielä riitä Espoon alueen avopalvelujen ja Terapiatakuun saatavuuden pysyvämpään tasaantumiseen tavoitetasoon. Terapiatakuun mukaisen hoidon saatavuuden parantamiseksi esitetään vuodelle 2027 120k€ lyhytterapiajaksojen ostamista varten Espoon alueella.
Henkilöstövaikutukset	120k€ vastaanottopalvelujen ostoon.
Asiakasvaikutukset	Saatavuus Terapiatakuun mukaisissa hoidossa paranee Espoon alueella tavoitetasoon (väh. 80% alle 28 pv).
Tunnistetut riskit	
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuosi 2027
Toteutumisen seuranta	MTP Ensilinjan ja Vastaanottopalvelujen KPI-mittaristo
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,1 M€ vuonna 2027.**

A1.3 Psykotraumatologian kustannusvastuun siirto hyvinvointialueille

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelujen palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Helsingin Diakonissalaitoksen (HDL) psykotraumatologisella poliklinikalla tuotetaan sellaisten lasten, nuorten ja aikuisten hoitoa ja kuntoutusta, jotka ovat monimuotoisesti ja vaikea-asteisesti traumatisoituneet, fyysisesti ja/tai psyykkisesti, sota- ja konfliktialueilla, olleet vangittuina ja kokeneet kidutusta. Kompleksisesti traumatisoituneiden hoito ja kuntoutus edellyttää moniammatillista osaamista, tietoa ja kokemusta traumatisoitumisen vaikutuksesta potilaiden psyykkiseen vointiin, toimintakykyyn sekä heidän perheidensä arkeen (mm. kotoutumisprosessiin). Suomen hallitus muutti STEA-rahoituksen kriteerejä, jonka myötä HDL:n psykotraumatologisen poliklinikan rahoitus loppuu kokonaan. Tehdyn selvityksen mukaan psykotraumatologisella poliklinilla on hoidossa 27 LUVN:n asiakasta, joiden hoidon tarve ei ole ESH-kriteerit täyttäviä, mutta eivät myöskään pysty saamaan oireidensa mukaista hoitoa LUVN:n perustason palveluista. Esitetään vuodelle 2027 189k€ määrärahaa psykotraumatologisen hoidon järjestämiseksi HDL:lta. HDL antanut hoidon hinnaksi 7k€/plas/vuosi. Vuoden 2027 aikana MTP-palvelulinja tekee yhteistyössä HDL:n kanssa seurantaa ja suunnitelman, jolla psykotraumatologisen hoidon tarve voisi pienentyä ja vähitellen vastuu osasta tätä plasryhmää siirtyä perustasolle.
Henkilöstövaikutukset	Ei henkilöstövaikutusta.
Asiakasvaikutukset	Kyseinen asiakasryhmä saa oireidensa mukaista hoitoa eivätkä kuormita muuta perustasoa tai erikoissairaanhoitoa hoitamattomina potilaina. Asiakkaiden hoitava taho pysyy ennallaan.
Tunnistetut riskit	
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuosi 2027
Toteutumisen seuranta	MTP Vastaanottopalvelujen KPI-mittaristo
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,2 M€ vuonna 2027.**

A1.4 Palvelusetelituotannon kasvattaminen aikuisten kiireettömässä hoidossa

Toimenpiteen teema	**Palvelusetelituotannon kasvattaminen aikuisten kiireettömässä hoidossa**
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, Suun terveydenhuollon palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Aikuisten kiireettömän hoidon palvelusetelituotannon osuutta palvelutuotannosta kasvatetaan suun terveydenhuollossa. Palveluseteli parantaa hoidon saatavuutta nykyistä laajemmin ja joustavammin. Vuonna 2027 tavoitellaan 36 000 käynnin eli noin 12 000 asiakkaan määrää palvelusetelituotannossa. Palvelusetelin käyntimäärä vastaa noin 15-20 % aikuisten hammaslääkärikäynneistä vuonna 2027. Potentiaalin ulosmittaaminen edellyttää selkeää tuotteistusta ja hoitojaksoihin perustuvaa seurantaa.
Henkilöstövaikutukset	Palvelusetelin käyttöä laajennetaan vaiheittain siten, että oman tuotannon kapasiteettia, vuokratyövoimaa ja tilatarvetta voidaan sopeuttaa hallitusti alueelliset erot huomioiden. Palvelusetelin laajempi käyttö vähentää oman henkilöstön kuormitusta.
Asiakasvaikutukset	Suun terveydenhuollon palveluiden saatavuus aikuisten kiireettömässä hoidossa paranee. Palveluseteli soveltuu kiireetöntä hoitoa tarvitseville aikuisille ja palveluseteli myönnetään hoidon tarpeen arviointiin perustuen.
Tunnistetut riskit	Palveluntuottajien saaminen alueellisesti kattavasti. Siirtyminen yksityisesti korvattavasta hoidosta palvelusetelin käyttöön (kysynnän kasvu). Asiakkaiden halukkuus ottaa palveluseteli vastaan. Yhteyde nottojen määrän ja siihen tarvittavan henkilöstöresurssin kasvu. Sähköisen itseajanvarauksen käytön mahdollisuuksien väheneminen.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toimenpide ja kustannukset syntyvät vuodesta 2027 alkaen.
Toteutumisen seuranta	Seurataan palvelusetelin käyttöä ja kustannuksia, suun terveydenhuollon hoitoon pääsyä sekä muita toiminnan mittareita.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia nettomääräisesti 1,0 M€ vuonna 2027.**

TV1

A2.1 Terveyskeskusmaksujen ja hammashoitomaksujen korotukset

Toimenpiteen teema	**Toimintatuottojen kasvattaminen**
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut Terveyspalvelut ja suun terveydenhuollon palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Valtion rahoituksen tehtävämuutoksissa on asiakashintamuutoksia yhteensä 87,8 M€, joka vähentää valtion yleiskatteellista rahoitusta hyvinvointialueille. Hallitus on esittänyt muutoksia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain ja asetuksen muuttamisesta. Terveyskeskusmaksuihin esitetään 10 % korotusta ja hammashoidon maksuihin 10 % korotusta. Muutokset tulisivat voimaan 1.3.2027.
Henkilöstövaikutukset	Ei henkilöstövaikutuksia.
Asiakasvaikutukset	Hoitoon hakeutuminen voi vähentyä tai viivästyä, ja kysyntä voi osin siirtyä yksityiselle sektorille. Maksukatto voi täyttyä nopeammin. Lisäksi maksuvaikeudet ja perintä voivat lisääntyä, ja toimeentulotuen tarve voi kasvaa
Tunnistetut riskit	Nettotuotto voi jäädä laskennallista korotusta pienemmäksi asiakasmäärän, maksukaton, perintäkulujen ja luottotappioiden vuoksi. Viivästynyt hoitoon hakeu TV2 nen voi kasvattaa esimerkiksi päivystyksen ja erikoissairaanhoidon tarvetta
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	1.3.2027 alkaen
Toteutumisen seuranta	Toimenpideseuranta
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää tuottoja 1,6 M€ vuonna 2027.**

A4.1. Sosiaalihuoltolain uudistuksen mukaiset säästöt

Toimenpiteen teema	**Sosiaalihuoltolain uudistuksen vaatimat säästöt**
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut Aikuisten sosiaalipalvelut
Kuvaus ja tausta	Eduskunnan käsittelyssä on vuoden 2027 budjettilakien yhteydessä sosiaalihuoltolain uudistus. Uudistuksen tavoitteena on vähentää hallinnollista työtä ja kirjaamiseen kuluvaa aikaa, nopeuttaa tuen tarpeiden mahdollisimman varhaista tunnistamista ja niihin vastaamista sekä karsia päällekkäisiä rakenteita. Tavoitteena on saada säästöjä keventämällä kirjaamista asiakassuunnitelmien ja tuen tarpeen kirjaamisen osalta sekä korvaamalla palvelutarpeen arvioinnit tuen tarpeen arvioinnilla. Arvion mukaan koko Luvn:n sosiaalihuoltoon kohdistuvien säästöjen osuus aikuisten sosiaalipalvelujen palvelulinjalle on 0,7 milj. € vuodelle 2027. Lainsäädäntömuutoksen myötä hyvinvointialueen on tarkoituksenmukaista käynnistää arvio siitä, mitä muutoksia tarvitaan uuden lainsäädännön mukaisten sosiaalipalveluiden järjestämiseksi tehokkaasti. Selvitys ja sen edellyttämät toimenpiteet tuodaan aluehallituksen käsittelyyn alkuvuodesta 2027.
Henkilöstövaikutukset	Selviää selvityksen alettua. Lähtökohtana sosiaalihuollon lainsäädäntöuudistuksessa on ollut tehtävien laajeneminen, palveluiden välisten siilojen purkaminen ja työn keskittyminen aiempaa vähemmän palvelutarpeen arviointeihin.
Asiakasvaikutukset	Asiakas saa uuden lainsäädännön mukaista tukea samoilta ammattilaisilta.
Tunnistetut riskit	Uuden lainsäädännön toimeenpanoon ja tulkintaan liittyvä epävarmuus.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Tarkentuu alkuvuodesta 2027 aluehallituksen päätöksen mukaisesti.
Toteutumisen seuranta	Toimenpideseuranta
Kustannusvaikutus	**Toimenpiteellä tavoitellaan kustannusten vähennystä rahoituksen laskua vastaavasti 0,7 M€ vuonna 2027.**

A4.2. Kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen lakkauttaminen ja uuden toimintakyvyn ja osallisuuden tuen palvelun järjestäminen

Toimenpiteen teema	**Kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen lakkauttaminen ja uuden toimintakyvyn ja osallisuuden tuen palvelun järjestäminen**
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, aikuisten sosiaalipalvelut
Kuvaus ja tausta	Eduskunnan käsittelyssä on vuoden 2027 budjettilakien yhteydessä sosiaalihuoltolain lakiuudistus. Yhtenä osana lakiuudistusta tulee hyvinvointialueelle uuden toimintakyvyn ja osallisuuden palvelun järjestämisvastuu 1.1.2027 alkaen. Sosiaalisen kuntoutuksen ja kuntouttava työtoiminnan palvelujen osalta on siirtymäaika vuoden alusta ja ko. palvelut lakkautetaan esityksen mukaan viimeistään 30.6.2027. Sosiaalihuoltolakiuudistuksen hallituksen esityksessä on laskettu säästöt, jotka kohdentuvat ko. palvelujen järjestämiseen. Lainsäädäntömuutoksen taloudellisia vaikutuksia on avattu tarkemmin omalla diallaan. Hallituksen esityksen perusteluissa kustannussäästön ennakoidaan toteutuvan asiakasmäärän vähenemän sekä palvelun yksikkökustannuksen laskun myötä.
Henkilöstövaikutukset	Henkilöstövaikutukset selviävät uuden palvelun (1.1.2027) ja nykyisten palvelujen lakkauttamisen 30.6.2027 valmistelun edetessä. Kustannussäästö on alustavan arvion mukaan mahdollista toteuttaa toimitiloista, ostopalveluista, sekä mm. määräaikaisuuksien päättymisen kautta.
Asiakasvaikutukset	Sosiaalisen kuntoutuksen ja kuntouttavan työtoiminnan palveluissa olevien asiakkaiden palvelut loppuvat viimeistään 30.6.2027. Vuoden 2027 alusta asiakkaille järjestetään toimintakyvyn ja osallisuuden tuen palvelua.
Tunnistetut riskit	HE sosiaalihuoltolain muuttamisesta on vielä eduskunnan käsittelyssä (29.9.).
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vaikutus alkaa vuonna 2027 ja kokovuotistuu vuodelle 2028.
Toteutumisen seuranta	Toimenpideseuranta
Kustannusvaikutus	**Toimenpiteellä tavoitellaan kustannusten vähennystä rahoituksen laskua vastaavasti 1,5 M€ vuonna 2027.**

Sosiaalihuoltolain uudistus (HE 180/2026 vp)

Nykytilanne ja vaikutusten arviointi

Nykytilanne

Hallituksen esitys liittyy valtion vuoden 2027 talousarvioon ja sisältää 100 M€:n säästötavoitteen. Voimaan pääosin 1.7.2027; kuntouttavan työtoiminnan kumoaminen ja asiakasmaksut 1.1.2027 (kuntouttavalla työtoiminnalla siirtymäaika 30.6.2027 asti).

Nykyinen sääntely velvoittaa mm.:

- palvelutarpeen arvioinnin, tietyillä asiakasryhmillä määräajoin (aloitus viimeistään 7. arkipäivänä, valmis 3 kk:ssa)
- asiakassuunnitelman ja omatyöntekijän, ellei se ole ilmeisen tarpeetonta
- hallintopäätöksen myös sosiaalityöstä ja sosiaaliohjauksesta (n. 123 000 päätöstä/v)
- kirjaamiseen päällekkäin sosiaalihuoltolain ja asiakastietolain nojalla
- perhetyön, kasvatus- ja perheneuvonnan sekä tehostetun perhetyön erillisinä palveluina
- kuntouttavan työtoiminnan erillislain mukaisena velvoittavana palveluna

Asiakasvaikutukset

- Suunnitelma ja omatyöntekijä tarpeen mukaan; erityisen tuen tarpeessa oleville aina.
- Valtakunnallisesti n. 5 300 lasta siirtyy lastensuojelusta sosiaalihuoltolain asiakkuuteen (yhdessä lastensuojelulain uudistuksen kanssa).

Vaikutukset palvelujen järjestämiseen

Hyvinvointialueilta poistuvat tai kevenevät velvoitteet:

- Kirjaamissääntely keskitetään asiakastietolakiin; palvelutarpeen arvion kirjaamissääntely kumotaan, kirjataan olennaiset ja riittävät tiedot.
- Asiakassuunnitelma ja omatyöntekijä vain tarpeen mukaan; hallintopäätös sosiaalityöstä ja sosiaaliohjauksesta vain pyynnöstä.
- Palvelutarpeen arviointi korvataan kevyemmällä tuen tarpeen arvioinnilla, määräajat poistuvat ja erillisten arviointiyksiköiden tarve vähenee. Uutena oikeus henkilökohtaiseen keskusteluun 7 arkipäivässä.
- Perhetyö, kasvatus- ja perheneuvonta ja tehostettu perhetyö yhdistetään lapsiperheiden tueksi; perheneuvonnan monialaisuusvaatimus (sosiaalityö, psykologia, lääketiede) poistuu.
- Kuntouttava työtoiminta lakkautetaan; tilalle (myös sosiaalisen kuntoutuksen ja vammaisten työtoiminnan tilalle) toimintakyvyn ja osallisuuden tuki ilman velvoittavuutta ja etuuskytkentää. Asiakkaista n. 10 % arvioidaan siirtyvän työvoimapalveluihin ja n. 10 % jäävän pois; valtion erilliskorvaus ja Kelan kulukorvaus päättyvät.

Henkilöstövaikutukset

HE:n laskennallinen henkilöstötarpeen vähenemä koko maassa:

- kirjaaminen (−15 % kirjaamiseen käytetystä ajasta): 192 sosiaalityöntekijää ja 377 sosiaaliohjaajaa
- tuen tarpeen arviointi (−20 % arviointiin käytetystä ajasta): 91 ja päätöksenteko 19 sosiaalityöntekijää
- perheneuvonnan psykologit 142 ja lastensuojelun sosiaalityöntekijät 74 htv
- LUVN:n rahoitusosuuteen suhteutettuna yhteensä n. 59 htv

Kustannusvaikutukset

- Hyvinvointialueiden yleiskatteellinen rahoitus leikkaantuu 46 M€ (2027), 80 M€ (2028) ja 79 M€ (2029 alkaen).
- LUVN: −3,0 M€ vuonna 2027 ja −5,3 M€ vuonna 2028 (VM:n ennakollinen laskelma). Lisäksi kuntouttavan työtoiminnan erilliskorvaus päättyy.
- Leikkaus toteutuu lain perusteella. Ellei kevennettyjä tehtäviä vastaavia kustannuksia pureta, sopeutus kohdistuu muihin palveluihin.

Muut vaikutukset

- Arviot perustuvat oletuksiin ja puutteelliseen tietopohjaan; HE:n mukaan varovaisia.
- Psykologityön vähentäminen voi siirtää kysyntää perusterveydenhuoltoon.

Sosiaalihuoltolain uudistus (HE 180/2026 vp)

Rahoituksen leikkaus ja kohdentuminen toimenpidekortteihin

HE:n mukainen vähennys hyvinvointialueiden yleiskatteelliseen rahoitukseen, koko maa (M€)	2027	2028	2029–
1 Asiakassuunnitelman ja tuen tarpeen arvion kirjaamisvelvoitteiden keventäminen	−17,0	−34,0	−34,0
2 Palvelutarpeen arviointi korvataan kevyemmällä tuen tarpeen arvioinnilla	−3,15	−6,3	−6,3
3 Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen hallintopäätökset vain asiakkaan pyynnöstä	−0,65	−1,3	−1,3
4 Lapsiperheiden tuki: perhetyö sekä kasvatus- ja perheneuvonta yhdeksi palveluksi	−5,15	−10,3	−10,3
5 Osa lastensuojelun avo- ja jälkihuollon asiakkaista sosiaalihuoltolain asiakkuuteen	−2,55	−5,1	−5,1
6 Kuntouttavan työtoiminnan lakkauttaminen (yleiskatteellisen rahoituksen osuus)	−10,0	−8,0	−7,0
7 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja laitoshoidon maksun korotus	−3,0	−6,0	−6,0
8 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksun korotus	−4,5	−9,0	−9,0
Yhteensä, koko maa	**−46,0**	**−80,0**	**−79,0**

LUVN:n yleiskatteellinen rahoitus vähenee (HE taulukko 5; 2029 laskennallinen)	−3,0	−5,3	−5,3
Kuntouttavan työtoiminnan valtion erilliskorvaus LUVN:lle päättyy	−0,6	−0,6	−0,6
Vaikutus LUVN:lle yhteensä	**−3,6**	**−5,9**	**−5,9**

Kohdentuminen LUVN:n toimenpidekortteihin 2027	HE-erät (rivit)	2027	Huomio
A4.1 Sosiaalihuoltolain uudistuksen vaatimat säästöt (aikuisten sosiaalipalvelut)	1–3, aikuisten sosiaalipalvelujen osuus	−0,7	
A4.2 Kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen lakkauttaminen	6 ja erilliskorvaus	−1,5	Kokovuotistuu 2028
C4.4 Sosiaalityön johtamisrakenteiden muutokset (perhe- ja vammaispalvelut)	4–5 ja 1–3, Pevan osuus	-0,3	Selvitys AH:lle alkuvuonna 2027
Yhteensä		**-2,5**	

Ikääntyneiden palvelut

B1.1 Resursoinnin lisäys – omaishoidon tuki ja perhehoito

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelualue: Seniori-info
Kuvaus ja tausta	Omaishoidon tuen hakemus- ja asiakasmäärät ovat kasvaneet vuoden 2026 aikana, ja kasvun odotetaan jatkuvan ensi vuonna. Lisäksi omaishoidon tuen ensimmäisen hoitoisuusluokan myöntämiskriteerien tarkistaminen THL:n Omakari-mallin mukaisiksi helpottaa palveluun pääsyä, minkä odotetaan kasvattavan asiakasmäärää. Nykyinen henkilöstömitoitus on korkealla kuormitustasolla, joustovaraa on vähän, omaishoidon tuen asiakkaita ei ole pystytty tapaamaan sovitusti (vähintään kerran vuodessa). Esitetään, että omaishoidon vapaasta sijaisomaishoidon ja perhehoidon turvin ei perittäisi jatkossa asiakasmaksua, millä pyritään ohjaamaan vapaiden käyttöä näihin kevyempiin järjestämistapoihin. Perhehoito on ikääntyneiden palveluissa kehittymässä oleva kustannustehokas palvelu. Nykyinen työntekijämäärä ei riitä tekemään perhehoidon arviointeja ja päätöksiä niin, että halukkaille asiakkaille löytyy kohtuuajassa sopiva perhehoitaja. Uudessa APTJ:ssa sosiaalihuollon prosessi on aiempaa työläämpi.
Henkilöstövaikutukset	5 HTV lisäys. Henkilöstön kuormittuneisuuden lasku ja työn hallinnan kokemus kasvaa.
Asiakasvaikutukset	Omaishoitoperheille tarjolla luvattu tuki (tapaamiset sovitusti), jolloin asiakkaan toimintakykyä voidaan seurata säännöllisemmin ja tunnistaa muutokset ja muuttuneet palvelutarpeet. Omaishoitajan jaksamisen seuraaminen säännöllistä. Nopeampi perhehoidon asiakkaan prosessi. Maksuvaikutukset
Tunnistetut riskit	Omakari-mallin mukaiset myöntämiskriteerit voivat kasvattaa hakemus- ja asiakasmäärää arvioitua enemmän. Asiakasmaksujen poisto lisää vapaiden käyttöä ennakoitua enemmän (mikä tavoiteltua, mutta aiheuttaa myös kustanuksia).
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Asiakasmäärän kasvu vuoden 2027 aikana 1/2027 alkaen asiakasmaksujen poiston vaikutus ja henkilöstömäärän lisäys
Toteutumisen seuranta	Lakisääteiset määräajat, palvelulupauksen toteutuminen omaishoidon tuen asiakkaan vuosittaisessa tapaamisessa, asiakaskokemus, työntekijäkokemus
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,6 M€ vuonna 2027.**

B1.2 Resursoinnin lisäys - Seniori-infon neuvonta ja ohjaus

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelualue: Seniori-info
Kuvaus ja tausta	Työntekijöitä tarvitaan lisää, jotta voidaan vastata asiakasmäärän ja yhteydenottojen kasvuun, pysyä palvelulupauksessa ja lakisääteisissä määräajoissa sekä laajentaa palveluita. Uudessa APTJ:ssa sosiaalihuollon prosessi on aiempaa työläämpi. Nykyinen mitoitus on korkealla kuormitustasolla, ylitöitä syntyy ja joustovaraa on vähän.
Henkilöstövaikutukset	4,5 HTV lisäys (vaikutus vuonna 2027 4 HTV)
Asiakasvaikutukset	Tavoitettavuuden paraneminen Sujuva palveluihin pääsy Asiakas saa palvelulupauksen mukaisesti palvelun
Tunnistetut riskit	ATJ:n osalta linjaamattomia prosesseja, jotka kasvattavat työmäärää esim. päätös kotihoidon jokaisesta tuntimuutoksesta (arvio n. 700 päätöstä lisää / kk), mikä tarkoittaisi henkilöstötarpeen lisäystä vielä tämän panostuksen lisäksi.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	3,5 HTV 1/2027 alkaen ja 1 HTV 7/2027 alkaen
Toteutumisen seuranta	Lakisääteiset määräajat, palvelulupausten määräajat, asiakaskokemus, työntekijäkokemus
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,2 M€ vuonna 2027.**

B1.3 Yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakaspaikkojen lisääminen

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelualue; asumispalvelupaikkojen järjestäminen ja ostopalvelut -palveluyksikkö
Kuvaus ja tausta	Ikääntyneiden asumispalveluiden järjestäminen ja ostopalvelut –palveluyksikkö vastaa myönteisen palvelupäätöksen saaneiden asiakkaiden palveluasumisen järjestämisestä omassa toiminnassa, ostopalveluissa tai palvelusetelillä. Ikääntyneiden, erityisesti +85 vuotta täyttäneiden väestön määrän kasvu, lisää yhteisöllisen asumisen sekä lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen ympärivuorokautisen asumisen tarvetta. Ikääntyneiden palveluasumisen kokonaispeittävyys on ollut vuonna noin 6,3 %.
Henkilöstövaikutukset	0,5 -1 HTV asiakasmaksujen tarkastuksen siirtyminen järjestäminen ja ostopalvelut palveluyksikköön
Asiakasvaikutukset	Asiakas saa yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen asumisen palvelun tarvettaan vastaavassa ajassa. Osana palvelutarpeen arviota selvitetään asiakkaan toive ja erityistarpeet yksikön ja sen sijainnin suhteen ja nämä pyritään huomioimaan paikkaa järjestettäessä.
Tunnistetut riskit	Panostukset kevyempiin palveluihin eivät riittävästi vähennä ympärivuorokautisen asumisen palveluntarvetta. Talousarvion varaus voi jäädä hieman niukaksi palvelutarpeen kasvuun nähden. Yhteisöllisen asumisen asiakasmäärä ei kasva tavoitteen mukaisesti
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Asiakasmäärä lisääntyy tasaisesti vuoden aikana.
Toteutumisen seuranta	Mittarit: Keskimääräinen jonotusaika palveluun, lakisääteinen 3 kk, palvelua odottavien määrä, palvelussa olevien asiakkaiden määrä ja tuotetut hoitovrk, palvelun peittävyys
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 5,1 M€ vuonna 2027.**

B1.4 Espoon sairaalan 4. kerroksen osaston avaaminen

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelualue: Sairaalapalvelut
Kuvaus ja tausta	• Aluevaltuusto päätti 11.6.2024 palvelustrategian mukaiset palvelujen verkoston kehittämisen strategiset linjaukset (§36). Linjausten mukaan osastotoiminta keskitetään ensisijaisesti Espoossa, Lohjalla ja Raaseporissa sijaitsevien sairaalakampusten läheisyyteen. • Espoon sairaalan 4 krs on vuokrattuna HUS yhtymälle. HUSin synnytysosasto siirtyy Jorvin sairaalan uuteen lisäosaan 09/26. Siirtymän myötä Espoon sairaalasta vapautuu tilaa, joka on sopimuksen mukaisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulla. • Tiloihin tehdään tarvittavat muutostyöt, ja ne saadaan LUVN:in käyttöön alkuvuodesta 2027. • Espoon sairaalakampuksen osastopaikat lisääntyvät Jorvin sairaalakampuksen tulevien muutosten yhteydessä (+19 sairaansijaa)
Henkilöstövaikutukset	Nummelan osaston ja Espoon sairaalan päivystysosaston henkilöstön työpiste vaihtuu.
Asiakasvaikutukset	Jatkossa Nummelan osastolla hoidettujen potilaiden hoito toteutetaan Sairaalapalveluiden muilla osastoilla potilaiden hoidon tarpeen mukaisesti.
Tunnistetut riskit	Muuttoaikataulu ei pidä. Paikkamäärän laskiessa osastopaikat eivät riitä ruuhkatilanteissa. Kustannuskehitys liiallinen kehykseen nähden.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuokranmaksuvelvoite 10/26 alkaen, muut kustannukset muuton jälkeen (03/26 alkaen)
Toteutumisen seuranta	
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 2,0 M€ vuonna 2027. Kokovuotistettuna kustannusten lisäys on 2,7 M€.**

B1.5 Espoon sairaalan lääkäriresurssin lisääminen

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelualue: Sairaalapalvelut
Kuvaus ja tausta	• Espoon sairaalan 4krs:n avaamisen jälkeen perustason osastopaikkamäärä kasvaa 251ss→270ss. Espoon sairaalan virka-aikainen lääkärityö tuotetaan omana toimintana poikkeuksena muuhun alueeseen. • Sairaalan paikkamäärän kasvaessa lääkäriresurssia on lisättävä.
Henkilöstövaikutukset	Lääkäriresurssien kasvu.
Asiakasvaikutukset	Osastoilla hoidossa olevien potilaiden kotiutukset ovat jatkossakin sujuvia ja hoitojakson ajalle varmistetaan riittävä lääketieteellinen arviointi ja hoito.
Tunnistetut riskit	Tarvittava henkilöstömäärä arvioidaan väärin, ja on joko riittämätön/liiallinen tarpeeseen nähden.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	01/27 alkaen
Toteutumisen seuranta	Linjalla seurataan tiiviisti osastojen hoitojaksojen pituuksia ja kotiutusmääriä.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,2 M€ vuonna 2027.**

B1.6 Kotihoidon lääkärityön uudistaminen, vastuulääkärimalli

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelualue: Sairaalapalvelut
Kuvaus ja tausta	• Sairaalapalveluiden palvelulinja on vastannut suurimman osan hyvinvointialueen kotihoidon asiakkaiden lääkäripalvelun tuottamisesta. • Vastuulääkäripalvelu halutaan jatkossa tarjota kaikille kotihoidon asiakkaille samoilla periaatteilla. • Espoossa ja Kirkkonummella terveysasemien lääkäreiden hoitovastuulla olevat asiakkaat siirtyvät Sairaalapalveluiden palvelulinjan vastuulle 04/27 lähtien, jolla pyritään turvaamaan tasalaatuinen ja riittävä geriatrinen osaaminen kaikille kotihoidon asiakkuudessa oleville asiakkaille.
Henkilöstövaikutukset	Terveysasemien lääkäreiden työnkuvan muutokset
Asiakasvaikutukset	• Kotihoidon asiakkaiden tarvitsema kokonaisvaltainen geriatrinen arviointi toteutuu yhtenevästi koko alueella. • Hoidon painopiste siirtyy nykyistä enemmän ennaltaehkäisyyn, jonka tavoitteena on turvata kaikille asiakkaille yksilölliset hoito- ja kuntoutussuunnitelmat, sekä ennaltaehkäistä toimintakyvyn laskua.
Tunnistetut riskit	
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toiminnan muutos 04/2027 alkaen
Toteutumisen seuranta	
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,5 M€ vuonna 2027. Kokovuotistettuna kustannusten lisäys on 0,7 M€.**

SL1

B3.1 Työvoimavuokrauksen vähentäminen kotihoidossa

Toimenpiteen teema	**Henkilöstömenojen vähentäminen vuokratyövoimasta**
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelualue; Kotona asumista tukevat palvelut
Kuvaus ja tausta	Kotihoidon välittömän asiakasajan toteumaa nostetaan 2 %, joka vähentää vastaavasti vuokratyövoiman tarvetta noin 20 HTVtä.
Henkilöstövaikutukset	Asiakasajan nostaminen voi vaikuttaa henkilöstön työhyvinvointiin sekä kiireen kokemukseen muutoksen hetkellä, jolloin muutosjohtamisen tärkeys korostuu. Muutos edellyttää työjärjestelyn huolellista reittisuunnittelua, joka mahdollistaa riittävät siirtymäajat sekä tauotuksen.
Asiakasvaikutukset	Asiakkaat saavat heidän palvelutarpeeseen perustuvat asiakaskäynnit oikein mitoitettuna, eivätkä käyntiajat alitu.
Tunnistetut riskit	Toteutuminen edellyttää kotihoidon uuden (Hilkka 2.0) toiminnanohjauksen käyttöönottoa, jotta käyntisuunnittelu sekä raportointi mahdollistaa tiedolla johtamisen
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuokratyövoiman käyttöä vähennetään koko vuoden ajan, kustannusvaikutus huipussaan vuoden lopussa
Toteutumisen seuranta	Välittömän asiakasajan toteutumisen seuranta, vuokratyövoiman käytön seuranta, suunnitellun ja toteutuneen asiakasajanseuranta
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 1,0 M€ vuonna 2027.**

B4.1. Teknologian hyödyntäminen kotiin vietävissä palveluissa

Toimenpiteen teema	**Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset**
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelualue; Kotona asumista tukevat palvelut
Kuvaus ja tausta	Etälaitteiden sekä lääkeannosteluautomaattien määrän ja osuuden kasvattaminen tavoitetasoille, jolloin - etäkotihoito kasvaa vuoden 2026 loppuun mennessä siten että kotihoidon kontakteista toteutetaan 17,5 % etänä (nykytilanne 07/2026 11%, joka on 14955 kontaktia/kk). - lääkeannosteluautomaattien määrä kasvaa siten, että lääkeannosteluautomaattien piirissä 40 % asiakkaista (nykytilanne 07/2026 28 %, joka on 808 asiakasta) - Teknologioiden laajentaminen lisää kustannuksia, samanaikaisesti kustannukset laskevat, kun henkilöstön työaikaa voidaan kohdentaa uudelleen ja mitoittaa henkilöstön määrä tarvetta vastaavasti.
Henkilöstövaikutukset	Vähentää kotihoidossa tarvittua henkilöstön määrää 10 HTV ensimmäisenä vuonna työn tehostumisen myötä. Vähennys on maltillinen ja voidaan toteuttaa luontaista poistumaa hyödyntäen.
Asiakasvaikutukset	Asiakkaiden palvelutarpeeseen pystytään vastaamaan oikea-aikaisesti oikein mitoitetuin palveluin kevyemmän palvelun periaate huomioiden. Teknologioilla pyritään tarpeisiin vastaavaan, edelleen ennakoivaan reagointiin asiakkaiden palvelutarpeen muutoksissa sekä kotona asuvien asiakkaiden turvallisuuden sekä palvelujen riittävyyden kokemuksen lisääntymiseen.
Tunnistetut riskit	Teknologisten ratkaisujen käyttöön soveltuvien asiakkaiden tunnistaminen vaatii moniammatillista yhteistyötä sekä osaamisen kasvattamista (etäkotihoidon tavoite edellyttää 9358 kontaktia kuukaudessa enemmän etähoitona, lääkeannosteluautomaattipalveluun soveltuvia asiakkaita tulisi lisätä 338). Avainroolissa kotikuntoutus uusien asiakkaiden asiakasvirran osalta, edellyttää toiminnanmuutosta.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Teknologisten ratkaisujen lisääminen tapahtuu koko vuoden aikana, kustannusvaikutus jakautuu yhtä lailla koko vuodelle.
Toteutumisen seuranta	Etäkotihoidon kontaktien % osuus kaikista kotihoidon kontakteista (tav. 17,5 %) ja lääkeannosteluautomaattien määrä % osuutena säännöllisen kotihoidon asiakkaista (tav. 40 %), henkilöstömäärä säännöllisessä kotihoidossa.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,5 M€ vuonna 2027.**

B4.2 Ostopalvelujen osuuden kasvattaminen kotona asumista tukevissa palveluissa

Toimenpiteen teema	**Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset**
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelualue; Kotona asumista tukevat palvelut
Kuvaus ja tausta	Kotona asumista tukevissa palveluissa on ollut tavoitteena kasvattaa ostopalvelujen osuutta. Ostopalvelu on omaa palvelutuotantoamme edullisempaa. Vuoden 2026 lopussa käynnistyy uusi vaikuttavuusperusteinen hankintamalli. Ostopalveluihin ohjataan sekä uusia että kotihoidon nykyisiä asiakkaista. Lisäksi tavoitteena on tehdä toinen kotihoidon alueulkoistus vuoden 2027 aikana. Tavoitteena on että vuoden loppuun mennessä kotihoidon asiakkaiden palveluista tuottaa ostopalvelutuottajat 35 % (nykytilanne 07/2026 19 %).
Henkilöstövaikutukset	Ostopalvelujen lisääminen vähentää oman henkilöstön tarvetta. Vähennykset voidaan toteuttaa joko luontaista poistumaa hyödyntäen tai liikkeenluovutuksena ”vanhoina työntekijöinä” alueulkoistuksen yhteydessä. Muutosten toteutustapa varmistuu valmistelun edetessä, ja käsitellään tarvittaessa yhteistoimintamenettelyssä.
Asiakasvaikutukset	Siirrot toteutetaan hoidon jatkuvuuteen panostaen. Omasta palvelutuotannosta siirtyvien säännöllisen kotihoidon asiakkaiden palveluntuottaja vaihtuu, mikä saattaa vaikuttaa asiakastyytyväisyyteen hetkellisesti.
Tunnistetut riskit	• On mahdollista, että henkilöstön väheneminen tapahtuu eriaikaisesti suhteessa asiakkaiden asiakassiirtoihin ostopalvelutuottajille ja se voi vaikuttaa hetkellisesti yksikön työn tehokkuuteen • Ulkoistusten vaikutukset henkilöstön tyytyväisyyteen
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Alueulkoistus 2, tavoiteaikataulu syksy 2027, asiakasmäärä noin 100. Vuoden mittaan kasvualueilta siirtoja ostopalvelutuottajille, asiakasmäärä noin 100. Kustannushyöty kokovuotistuu vuonna 2028.
Toteutumisen seuranta	Ostopalveluiden asiakasmäärän sekä ostopalveluiden asiakkaiden osuuden %-seuranta suhteessa oman kotihoidon säännöllisiin asiakkaisiin, kotihoidon henkilöstömäärän seuranta ja välittömän työajan seuranta
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 1,5 M€ vuonna 2027.**

B4.3 Nummelan osaston ja Espoon sairaalan päivystysosaston toimintojen lakkauttaminen/siirto uudelle avautuvalle osastolle

Toimenpiteen teema	**Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset**
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelualue: Sairaalapalvelut
Kuvaus ja tausta	• Aluehallitus päätti kokouksessaan 15.12.2025 (§288) Espoon sairaalakampuksen hankesuunnitelman hyväksymisestä niin, että Nummelan osaston toiminta päättyy uuden Espoon sairaalan yksikön avauduttua. Myös Espoon sairaalan nykyinen päivystysosasto muuttaa uusiin tiloihin samanaikaisesti. • Espoon sairaalan uuden osaston avaaminen nostaa kustannuksia, koska vuokrataso on korkeampi. Yksiköiden toiminnan lakkauttamisella, ja toimintojen siirtämisellä uudelle avautuvalle osastolle pyritään minimoimaan kokonaiskustannusten nousua. • Sairaalapalveluiden kokonaispaikkamäärä per 1000 +75-vuotiasta laskee, mutta toimintaa tehostamalla ja hoitoketjua kehittämällä arvioidaan pärjättävän myös pienemmällä paikkamäärällä.
Henkilöstövaikutukset	• Osastojen henkilökunnalta on kysytty toiveet tulevasta työpisteestä, jotka pyritään huomioimaan.
Asiakasvaikutukset	• Kyseisten osastojen potilaiden hoito tapahtuu jatkossa Espoon sairaalan uudella avautuvalla osastolla. • Potilasturvallisuus paranee, koska Jorvin kampuksella lääkäripalvelun ja diagnostiikan saatavuus on parempaa, kun edeltävästi Nummelassa.
Tunnistetut riskit	• Sairaalapalveluiden paikkamäärä ei vastaa alueen asukkaiden palvelutarvetta. • Nummelan osaston sulkeminen lisää ennakoitua enemmän potilaiden siirtokuljetuksista aiheutuvia kustannuksia.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Nummelan osaston ja nykyisen päivystysosaston vuokranmaksu päättyy 4/27 -> Uuden osaston vuokrakustannukset siirtyvät HUSilta LUVN:n maksettavaksi jo 10/26 -> vuokraa maksetaan päällekkäin kolmelta osastolta 10/26–3/27
Toteutumisen seuranta	Kuukausittainen Tahti-raportti
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,7 M€ vuonna 2027. Kokovuotistettuna kustannusten vähentyminen on 0,9 M€.**

B6.1 Lääkäripalveluiden hankintasopimuksien kilpailuttaminen uudelleen

Toimenpiteen teema	**Muut tasapainotustoimet**
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelualue: Sairaalapalvelut
Kuvaus ja tausta	• Sairaalapalvelut vastaa ikääntyneiden asumispalveluyksiköiden lääkäripalveluiden tuottamisesta. Lääkäripalvelu hankitaan koko alueelle palveluntuottajilta. Hankintaprosessi on käynnistynyt syksyn 2026 aikana, ja tavoite uuden palveluntuottajan aloitukselle 12/26. • Sairaalapalvelut hankkii lääkäripalvelun palveluntuottajilta alueen kaikkiin arviointiyksiköihin. Auroranmäen ja Karkkilan arviointiyksiköiden lääkäripalvelusopimukset uusitaan. Tavoite uuden palveluntuottajan aloituksella 12/26. • Espoon sairaalan virka-ajan ulkopuolisten lääkärikiertojen hankintasopimusten kilpailutus on käynnistetty 08/2026, ja uuden palveluntuottajan on tarkoitus aloittaa 12/26 alkaen kiertojen ja viikonlopun puhelinpalvelun tuottaminen. • Vainajien toteamiseksi hankitaan tällä hetkellä lääkärityötä esim. Espoossa ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Jatkossa on tarkoitus tuottaa osa tästä työstä omana toimintana (mahdollisesti lainsäädännön niin salliessa hoitajien tekemänä), ja kilpailuttaa osa vanhoista sopimuksista.
Henkilöstövaikutukset	• Vainajien toteamista siirretään omaksi työksi, jolla Sairaalapalveluiden lääkäreiden työnkuvaan tulee pieni muutos.
Asiakasvaikutukset	• Asumispalveluyksiköiden asukkaiden lääkäripalvelu jatkuu lähtökohtaisesti ennallaan vuoteen 2026 verrattuna. • Uusissa sopimuksessa painotetaan nykyistä enemmän lääkäripalvelun sisältöä esim. ennakoivien hoitosuunnitelmien tekemisessä ja palliatiivisen hoidon osaamisessa.
Tunnistetut riskit	Tulevien sopimusten hankinnan arvo ei laske ennakoidulla tavalla.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	01/2027 alkaen
Toteutumisen seuranta	Palvelun laatua ja toteutumista seurataan palveluntuottajien kanssa pidettävissä yhteistyökokouksissa.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,4 M€ vuonna 2027.**

Perhe- ja vammaispalvelut

C1.1 Neuvoloiden resursoinnin panostukset

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut
Kuvaus ja tausta	Espoon kasvavat asiakas- ja tarkastusmäärät sekä vieraskielisten asiakkaiden pidemmät vastaanotot lisäävät palvelutarvetta. Lisäpanostus turvaa oikea-aikaiset palvelut, mahdollistaa omahoitajuuden ja vähentää päällekkäistä työtä sekä tasaa työkuormaa hyvinvointialueella sekä mahdollista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa ja toiminnan tulosta kuvaavien indikaattoreiden (HYTE) tulostason parannuksen.
Henkilöstövaikutukset	Lisätään neuvoloihin +4,4 HTV:n verran resurssia, painottuen Espoon alueeseen
Asiakasvaikutukset	Hoitoon pääsy ja hoidon jatkuvuus parantuvat
Tunnistetut riskit	Ei tunnistettuja riskejä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Tavoitteena saada valtaosa rekrytoinneista toteutettua vuoden 2026 aikana, joten kustannuksen syntyvät täysimääräisesti tammikuusta 2027 alkaen. Osa rekrytoinneista toteutetaan vasta kesälle.
Toteutumisen seuranta	Seurataan henkilöstömäärää, terveystarkastuksien kattavuutta ja hoidon jatkuvuutta
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,3 M€ vuonna 2027.**

C1.2 VPL uudelleenarviointien loppuun saattaminen

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, sosiaalityö, vammaissosiaalityö
Kuvaus ja tausta	VPL mukaiset uudelleenarvioinnit on lain mukaan tehtävä vuoden 2027 loppuun mennessä
Henkilöstövaikutukset	2 henkilöä palkattu vuonna 2026 ja sama määrä jatkaa vuodelle 2027
Asiakasvaikutukset	Asiakkaat saavat määräaikaan mennessä uuden VPL mukaisen päätöksen
Tunnistetut riskit	Päätöstahdin notkahtaminen ja muita kuin vanhoja päätöksiä tulee uusittavaksi oletettua enemmän
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	1.1.2027 lähtien.
Toteutumisen seuranta	Uusittujen ja uusimattomien päätösten seuranta
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,15 M€ vuonna 2027.**

C1.3 Vammaisten asumisen kilpailutuksen sopimuksiin siirtyminen

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, Palvelujen järjestäminen
Kuvaus ja tausta	Vammaisten asumisen kokonaisuus 80 M€ kilpailutetaan syksyllä 2026 ja palveluluokitus muuttuu. Ostopalveluissa on noin 900 asiakasta ja omassa asumispalvelussa n.760, joiden asiakaskohtainen palvelun tarpeen mukainen palveluluokka arvioidaan. Varmistetaan että asiakkaat saadaan nopeasti siirrettyä uusiin sopimuksiin ja palveluluokkiin.
Henkilöstövaikutukset	2 HTV
Asiakasvaikutukset	Palveluluokka muuttuu
Tunnistetut riskit	
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Syksystä 2026 alkaen oman asumispalvelujen asiakkaista
Toteutumisen seuranta	
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,1 M€ vuonna 2027.**

C1.4 Neuvolan terveydenhoitajien tehtäväsiirto assistenttitiimiin

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, Palvelujen järjestäminen
Kuvaus ja tausta	Neuvolassa jälkitarkastukset siirtyvät lääkäreiltä terveydenhoitajille ja muutoksessa terveydenhoitajilta siirtyy tehtäviä assistenttitiimiin, jossa rekrytointitarve 3 lähihoitajasihteeriä.
Henkilöstövaikutukset	3 HTV
Asiakasvaikutukset	
Tunnistetut riskit	
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	2027 lähtien
Toteutumisen seuranta	
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,2 M€ vuonna 2027.**

C1.5 Panostus sosiaalipalvelujen neuvontaan

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, sosiaalipalvelujen asiakasohjaus ja neuvonta
Kuvaus ja tausta	Hyvinvointialueella käynnistyi 1.10.2025 Sosiaalipalvelujen keskitetty neuvonta. Palveluyksikköön siirtyi yhteensä 42 sosiaaliohjaajaa lasten, nuorten ja perheiden palveluista, aikuisten sosiaalipalveluista ja vammaispalveluista. Palveluyksikössä käsitellään pääsääntöisesti alle 65-vuotiaiden kaikki sosiaalipalveluita koskevat yhteydenotot uusien asiakkuuksien osalta. Yksikön tavoitteena on parantaa asiakkaiden ensivaiheen arviointia, selkeyttää yhteydenottokanavia ja parantaa asiakkaiden ohjautumista tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin.
Henkilöstövaikutukset	Henkilöstö on siirtynyt hyvinvointialueen sisäisesti 1.10.2025 ja muutoksen tueksi palkattiin 6 htv sosiaaliohjaajia määräaikaisesti vuoden 2026 loppuun saakka. Määräaikaisuuksia jatketaan vuoden 2027 loppuun saakka sekä palkataan 2 uutta sosiaaliohjaajaa vastaamaan kasvavaan kontaktimäärään. Resursoinnilla varmistetaan kasvavaan yhteydenottomäärään vastaaminen, palvelujen saatavuus sekä asiakkaiden oikea-aikainen ohjautuminen tarkoituksenmukaisiin palveluihin. Panostus tukee hyvinvointialueen strategista tavoitetta asiakaslähtöisemmistä ja sujuvammista asiakaspoluista sekä vahvistaa ensilinjan palveluja ja vähentää tarpeettomia siirtymiä palvelusta toiseen.
Asiakasvaikutukset	Asiakkaiden palvelupolut paranevat ja yhteydenottojen käsittelyajat lyhenevät kun asiakas saa tarvitsemansa ohjauksen ja alkuvaiheen arvion oikea-aikaisesti yhdestä palvelusta. Tämä vähentää asiakkaan siirtymistä palvelusta toiseen, nopeuttaa tarkoituksenmukaiseen palveluun pääsyä ja vahvistaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta koko hyvinvointialueella.
Tunnistetut riskit	Asiakkaiden ohjautuminen vääriin paikkoihin. Varsinaisen palvelutarpeenarvioinnin (3kk) kyky ottaa vastaan neuvonnan asiakkaita.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	1.1.2027 lähtien.
Toteutumisen seuranta	Yhteydenottojen ja käsittelyaikojen seuranta.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,1 M€ vuonna 2027.**

C1.6 Maksuttomat numerot neljään haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden puhelinpalveluun

Toimenpiteen teema	Palvelualueen toiminnalliset panostukset
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut: Sosiaalipalvelujen keskitetty asiakasohjaus ja neuvonta. Kohdistuu osittain myös Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut: Mielenterveys- ja päihdepalvelut, Aikuissosiaalityö.
Kuvaus ja tausta	LUVN ottaa käyttöön asiakkaalle maksuttomat 0800-puhelinnumerot neljässä keskitetyssä palvelussa. Kohdennus perustuu asiakkaiden haavoittuvaan asemaan, puhelimen merkitykseen asiointikanavana ja digitaalisten vaihtoehtojen tosiasialliseen saavutettavuuteen. Maksuttomuudella madalletaan yhteydenoton kynnystä ja vahvistetaan yhdenvertaista palveluihin pääsyä.
Henkilöstö- ja asiakasvaikutukset	Asiakkaan puhelukustannus poistuu valituissa palveluissa. Avun hakeminen voi aikaistua ja asiakaskokemus parantua. Puhelumäärien kasvu voi lisätä henkilöstön työkuormaa ja edellyttää palvelukapasiteetin vahvistamista.
Tunnistetut riskit	Puhelumäärien kasvu voi pidentää jonotus- ja vastausaikoja. Osittainen maksuttomuus voi aiheuttaa epäselvyyttä ja kokemuksia palvelujen eriarvoisuudesta. Kysyntä voi siirtyä digikanavista puhelimeen. Asiakashyöty ei toteudu, ellei palvelun saatavuus säily.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Maksuttomat numerot otetaan käyttöön hallitusti uuden puhelinjärjestelmän käyttöönoton kynnyksellä vuoden 2027 alkupuoliskolla.
Toteutumisen seuranta	Puhelumäärä ja yhteydenottojen muutos; vastausaste, jonotus- ja takaisinsoittoajat; asiakaskokemus ja palaute; henkilöstön työkuorma; kanavien käyttömäärät; kustannus/yhteydenotto; käyttöönoton häiriöt ja korjaavat toimenpiteet.
Kustannusvaikutus	Alustava lisäkustannus mielenterveys- ja päihdepalveluissa noin 3 000 €/v ja sosiaalipalvelujen neuvonnassa noin 7 000 €/v, sosiaalisen luototuksessa noin 1 000 €/v ja sosiaali- ja kriisipäivystyksessä noin 2 000 €/v, **yhteensä noin 13 000€/v**. Arvio ei sisällä mahdollista puhelumäärien kasvua eikä siitä aiheutuvaa henkilöstöresurssin lisätarvetta.

C1.7 Perhehoitajien palkkiotasojen nosto

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, Sosiaalityö
Kuvaus ja tausta	Perhehoitajien rekrytointi on ollut aiottua hitaampaa. Perhehoidon palkkiotasoa on tarkoitus nostaa kohdennetusti sijaishoitajien ja vastaanottoperheiden osalta. Aiempi palkkiotaso vastaanottoperheissä 75 euroa/ vrk ja uusi taso 90 e/vrk. Sijaishoitajilla korotus tapahtuisi 51,40:esta 80 euroon. Talousarviossa ennakoidaan että näiden palkkiotasojen korotuksilla on vaikutus perhehoitajien ja siten perhehoidon asiakkaiden määrän kasvuun mikä osaltaan keventää palvelurakennetta, tuottaa kustannussäästöjä ja mahdollistaa yhä useamman lapsen asumisen kodissa.
Henkilöstövaikutukset	Ei henkilöstövaikutuksia
Asiakasvaikutukset	Useampi lapsi sijoitetaan perheeseen ja sijaistukset toimivat aiempaa paremmin.
Tunnistetut riskit	Palkkiot nousevat, mutta sijaisia ei saada aiempaa enemmän.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toteutuu vähitellen vuoden 2027 aikana
Toteutumisen seuranta	Toteutus tapahtuu päätösperusteisesti. Sen rinnalla seurataan sijaishoitajien ja vastaanottoperheiden lukumäärää. Tavoitteena on, että vastaanottoperheiden määrä kasvaa 15:llä ja sijaishoitajien määrä 20:llä vuoden 2027 aikana, ja näitä seurataan osana järjestämistapamuutoksen seurantaa.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 1,3 milj. euroa.**

C3.1 Vuokralääkärityön vähentäminen lääkäripalveluissa

Toimenpiteen teema	**Henkilöstömenojen vähentäminen vuokratyövoimasta**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut / lääkäripalvelut
Kuvaus ja tausta	Lääkäripalveluissa jatketaan systemaattista vuokratyön korvaamista omilla lääkäreillä. Erityisesti lastenpsykiatrian erikoislääkärien saatavuus on ollut vaikeaa, jolloin on jouduttu turvautumaan vuokratyövoimaan. Jatkossa tavoitteena on vähentää erikoislääkäriresurssin tarvetta ja tuottaa lääkärityö suuremmalta osin erikoistuvilla lääkäreillä/perehtyneellä yleislääkärillä, joiden konsultaatio ja ohjaus lastenpsykiatrian erikoislääkärin toimesta.
Henkilöstövaikutukset	Vuokratyövoima vähenee ja oma henkilötyön määrä kasvaa.
Asiakasvaikutukset	Vähentää haavoittuvuutta kun lääkäreiden saatavuus paranee. Omien lääkäreiden rektytoinnin myötä myös hoidon jatkuvuus turvataan paremmin.
Tunnistetut riskit	Rekrytointien onnistuminen.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuoden 2027 alusta
Toteutumisen seuranta	Seurataan vuokratyön kustannuksia sekä HTV2 oma työ ja vuokratyö.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,2 M€ vuonna 2027.**

C4.1 Sijaishuollon järjestämistapamuutos

Toimenpiteen teema	**Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut/ Sosiaalityö, Palvelujen järjestäminen, Asumispalvelut
Kuvaus ja tausta	Järjestämistapamuutoksella tavoitellaan ostettavan laitoshoidon volyymin ja kustannusten alenemista. Perhehoidon paikkojen kasvattaminen ja perhehoidon osuuden kasvattaminen vuonna 2027 60%:iin.
Henkilöstövaikutukset	Toimintatapojen muuttaminen
Asiakasvaikutukset	Lapsi pyritään ensisijaisesti sijoittamaan laitoksen sijasta perheeseen. Sijaishuoltopaikka voi sijaita kauempana kodista kuin laitosvaihtoehto. Mahdollisuuksien mukaan tarjotaan sijoitusta kevyempää palvelua, joka vaatii asiakkaan sitoutumista vaihtoehtoiseen tarjottavaan tukeen.
Tunnistetut riskit	Sijaisperheiden rekrytointi, liian hidas reagointi palvelutarpeeseen, lapsi ja/tai vanhemmat eivät sitoudu työskentelyyn, sijoitettujen lasten koulumatkat voivat pidentyä, kotiutuksen epäonnistuminen.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toimenpiteet aloitettu 2024 ja jatkettu sen jälkeen. Tavoite ehkäistä laskennallisesti 21 lapsen sijoitus laitokseen (vrt. OVK2). Järjestämistapamuutoksen kokonaissäästöksi arvioidaan 1,4M€
Toteutumisen seuranta	Sijaishuollon asiakkaiden, hoitovuorokausien ja kustannusten seuranta kuukausittain. Lisäksi luodaan seurantamalli, jolla voidaan raportoida monitoimijaisen yhteistyön vaikutuksia sekä kotiutettujen määrää.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 1,4 M€ vuonna 2027.**

C4.2 Etusijajärjestyksen noudattaminen Sijaishuollon laitoshoidon ostopalveluissa

Toimenpiteen teema	**Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, Palvelujen järjestäminen
Kuvaus ja tausta	Laitoshoidon ostamisessa noudatetaan kilpailutuksen mukaista etusijajärjestystä ja saadaan taloudellista hyötyä valitsemalla edullisempi palveluntuottaja. Laskennallisena tavoitteena on saada 19 asiakasta edullisimmille (”vihreät”) palveluntuottajille kalliiden (”punaiset”) sijaan. Etusijajärjestyksen systemaattinen hallinta edellyttää toimintakäytäntöjen kehittämistä.
Henkilöstövaikutukset	Ei vaikutusta
Asiakasvaikutukset	Asiakkaat saavat jatkossakin palvelutarpeensa mukaisen paikan.
Tunnistetut riskit	Etusijajärjestyksen kärkisijoilla olevilla palveluntuottajilla ei ole vapaita paikkoja.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuonna 2027
Toteutumisen seuranta	Sijoitettujen lkm seuranta LC:ssä ja/tai PSOPissa
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,5 M€ vuonna 2027.**

C4.3 Etusijajärjestyksen noudattaminen ammatillisten perhekotien ja perhehoidon ostoissa

Toimenpiteen teema	**Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, Palvelujen järjestäminen
Kuvaus ja tausta	Ostamisessa noudatetaan paremmin kilpailutuksen etusijajärjestystä ja saadaan taloudellista hyötyä valitsemalla edullisempi palveluntuottaja. Laskennallinen tavoite saavutetaan, jos 6 asiakasta siirtyy edullisimmille palveluntuottajille kalleimpien sijaan. Etusijajärjestyksen systemaattinen hallinta edellyttää toimintakäytäntöjen kehittämistä.
Henkilöstövaikutukset	Voi vaikuttaa työskentelyprosesseihin
Asiakasvaikutukset	Asiakkaat saavat jatkossakin palvelutarpeensa mukaisen paikan.
Tunnistetut riskit	Etusijajärjestyksen kärkisijoilla olevilla palveluntuottajilla ei ole vapaita paikkoja.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuonna 2027
Toteutumisen seuranta	Ostojen seuranta palveluntuottajittain
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,3 M€ vuonna 2027.**

C4.4 Selvitys sosiaalityön johtamisrakenteiden muutoksista sosiaalihuollon lainsäädäntöuudistuksen myötä

TV2

Toimenpiteen teema	**Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut/ Sosiaalityö, Palvelujen järjestäminen
Kuvaus ja tausta	Sosiaalilainsäädännön uudistus mahdollistaa keveämmät organisaatiorakenteet sekä suoraviivaisemmat asiakaslähtöisemmät palvelupolut. Osa nykyisistä lastensuojelun asiakkaista siirtyy sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin. Uudistuksen myötä perheille tarkoitetut kevyemmät tukitoimet pyritään antamaan ennen kuin tilanne vaatii lastensuojelua. Jatkossa myös sosiaaliohjaus ja sosiaalityö keskittyy arvioimisen sijaan suoraan apuun. Lainsäädäntömuutoksen myötä hyvinvointialueen on tarkoituksenmukaista käynnistää arvio siitä, mitä johtamisrakenteen muutoksia tarvitaan uuden lainsäädännön mukaisten sosiaalipalveluiden järjestämiseksi tehokkaasti. Säästö pyritään toteuttamaan hallinnosta ja palvelurakenteita uudistamalla, ei kohtaavasta työstä. Selvitys ja sen edellyttämät toimenpiteet tuodaan aluehallituksen käsittelyyn alkuvuodesta 2027.
Henkilöstövaikutukset	Selviää selvityksen alettua. Lähtökohtana sosiaalihuollon lainsäädäntöuudistuksessa on ollut tehtävien laajeneminen, palveluiden välisten siilojen purkaminen ja sosiaalityön sekä sosiaaliohjauksen ensisijaisuuden vahvistamiseen.
Asiakasvaikutukset	Asiakas saa uuden lainsäädännön mukaista tukea samoilta ammattilaisilta.
Tunnistetut riskit	Uuden lainsäädännön toimeenpanoon ja tulkintaan liittyvä epävarmuus.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Tarkentuu alkuvuodesta 2027 aluehallituksen päätöksen mukaisesti.
Toteutumisen seuranta	Projektiryhmä, Peva johtoryhmä
Kustannusvaikutus	**Toimenpiteellä tavoitellaan rahoituksen leikkausta vastaavaa 0,3 M€ säästövaikutusta vuonna 2027.**

Sosiaalihuoltolain uudistus (HE 180/2026 vp)

Nykytilanne ja vaikutusten arviointi

Nykytilanne

Hallituksen esitys liittyy valtion vuoden 2027 talousarvioon ja sisältää 100 M€:n säästötavoitteen. Voimaan pääosin 1.7.2027; kuntouttavan työtoiminnan kumoaminen ja asiakasmaksut 1.1.2027 (kuntouttavalla työtoiminnalla siirtymäaika 30.6.2027 asti).

Nykyinen sääntely velvoittaa mm.:

- palvelutarpeen arvioinnin, tietyillä asiakasryhmillä määräajoin (aloitus viimeistään 7. arkipäivänä, valmis 3 kk:ssa)
- asiakassuunnitelman ja omatyöntekijän, ellei se ole ilmeisen tarpeetonta
- hallintopäätöksen myös sosiaalityöstä ja sosiaaliohjauksesta (n. 123 000 päätöstä/v)
- kirjaamiseen päällekkäin sosiaalihuoltolain ja asiakastietolain nojalla
- perhetyön, kasvatus- ja perheneuvonnan sekä tehostetun perhetyön erillisinä palveluina
- kuntouttavan työtoiminnan erillislain mukaisena velvoittavana palveluna

Asiakasvaikutukset

- Suunnitelma ja omatyöntekijä tarpeen mukaan; erityisen tuen tarpeessa oleville aina.
- Valtakunnallisesti n. 5 300 lasta siirtyy lastensuojelusta sosiaalihuoltolain asiakkuuteen (yhdessä lastensuojelulain uudistuksen kanssa).

Vaikutukset palvelujen järjestämiseen

Hyvinvointialueilta poistuvat tai kevenevät velvoitteet:

- Kirjaamissääntely keskitetään asiakastietolakiin; palvelutarpeen arvion kirjaamissääntely kumotaan, kirjataan olennaiset ja riittävät tiedot.
- Asiakassuunnitelma ja omatyöntekijä vain tarpeen mukaan; hallintopäätös sosiaalityöstä ja sosiaaliohjauksesta vain pyynnöstä.
- Palvelutarpeen arviointi korvataan kevyemmällä tuen tarpeen arvioinnilla, määräajat poistuvat ja erillisten arviointiyksiköiden tarve vähenee. Uutena oikeus henkilökohtaiseen keskusteluun 7 arkipäivässä.
- Perhetyö, kasvatus- ja perheneuvonta ja tehostettu perhetyö yhdistetään lapsiperheiden tueksi; perheneuvonnan monialaisuusvaatimus (sosiaalityö, psykologia, lääketiede) poistuu.
- Kuntouttava työtoiminta lakkautetaan; tilalle (myös sosiaalisen kuntoutuksen ja vammaisten työtoiminnan tilalle) toimintakyvyn ja osallisuuden tuki ilman velvoittavuutta ja etuuskytkentää. Asiakkaista n. 10 % arvioidaan siirtyvän työvoimapalveluihin ja n. 10 % jäävän pois; valtion erilliskorvaus ja Kelan kulukorvaus päättyvät.

Henkilöstövaikutukset

HE:n laskennallinen henkilöstötarpeen vähenemä koko maassa:

- kirjaaminen (−15 % kirjaamiseen käytetystä ajasta): 192 sosiaalityöntekijää ja 377 sosiaaliohjaajaa
- tuen tarpeen arviointi (−20 % arviointiin käytetystä ajasta): 91 ja päätöksenteko 19 sosiaalityöntekijää
- perheneuvonnan psykologit 142 ja lastensuojelun sosiaalityöntekijät 74 htv
- LUVN:n rahoitusosuuteen suhteutettuna yhteensä n. 59 htv

Kustannusvaikutukset

- Hyvinvointialueiden yleiskatteellinen rahoitus leikkaantuu 46 M€ (2027), 80 M€ (2028) ja 79 M€ (2029 alkaen).
- LUVN: −3,0 M€ vuonna 2027 ja −5,3 M€ vuonna 2028 (VM:n ennakollinen laskelma). Lisäksi kuntouttavan työtoiminnan erilliskorvaus päättyy.
- Leikkaus toteutuu lain perusteella. Ellei kevennettyjä tehtäviä vastaavia kustannuksia pureta, sopeutus kohdistuu muihin palveluihin.

Muut vaikutukset

- Arviot perustuvat oletuksiin ja puutteelliseen tietopohjaan; HE:n mukaan varovaisia.
- Psykologityön vähentäminen voi siirtää kysyntää perusterveydenhuoltoon.

Sosiaalihuoltolain uudistus (HE 180/2026 vp)

Rahoituksen leikkaus ja kohdentuminen toimenpidekortteihin

HE:n mukainen vähennys hyvinvointialueiden yleiskatteelliseen rahoitukseen, koko maa (M€)	2027	2028	2029–
1 Asiakassuunnitelman ja tuen tarpeen arvion kirjaamisvelvoitteiden keventäminen	−17,0	−34,0	−34,0
2 Palvelutarpeen arviointi korvataan kevyemmällä tuen tarpeen arvioinnilla	−3,15	−6,3	−6,3
3 Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen hallintopäätökset vain asiakkaan pyynnöstä	−0,65	−1,3	−1,3
4 Lapsiperheiden tuki: perhetyö sekä kasvatus- ja perheneuvonta yhdeksi palveluksi	−5,15	−10,3	−10,3
5 Osa lastensuojelun avo- ja jälkihuollon asiakkaista sosiaalihuoltolain asiakkuuteen	−2,55	−5,1	−5,1
6 Kuntouttavan työtoiminnan lakkauttaminen (yleiskatteellisen rahoituksen osuus)	−10,0	−8,0	−7,0
7 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja laitoshoidon maksun korotus	−3,0	−6,0	−6,0
8 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksun korotus	−4,5	−9,0	−9,0
Yhteensä, koko maa	**−46,0**	**−80,0**	**−79,0**

LUVN:n yleiskatteellinen rahoitus vähenee (HE taulukko 5; 2029 laskennallinen)	−3,0	−5,3	−5,3
Kuntouttavan työtoiminnan valtion erilliskorvaus LUVN:lle päättyy	−0,6	−0,6	−0,6
Vaikutus LUVN:lle yhteensä	**−3,6**	**−5,9**	**−5,9**

Kohdentuminen LUVN:n toimenpidekortteihin 2027	HE-erät (rivit)	2027	Huomio
A4.1 Sosiaalihuoltolain uudistuksen vaatimat säästöt (aikuisten sosiaalipalvelut)	1–3, aikuisten sosiaalipalvelujen osuus	−0,7	
A4.2 Kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen lakkauttaminen	6 ja erilliskorvaus	−1,5	Kokovuotistuu 2028
C4.4 Sosiaalityön johtamisrakenteiden muutokset (perhe- ja vammaispalvelut)	4–5 ja 1–3, Pevan osuus	-0,3	Selvitys AH:lle alkuvuonna 2027
Yhteensä		**-2,5**	

C4.5 Perhepalvelujen kehittäminen

Toimenpiteen teema	**Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, Palvelujen järjestäminen
Kuvaus ja tausta	Sosiaalilainsäädännön uudistuessa lapsiperheiden tuen palvelu vaatii perhepalvelujen uudelleenmuotoilun perheiden tarpeisiin joustavammin vastaavalla palvelukokonaisuudella. Jatkossa sosiaaliohjauksessa ja sosiaalityössä tuotetaan jatkossa tukea entistä intensiivisemmin palvelutarpeen arvioinnin sijaan, joka johtaa perhepalvelujen kysynnän pienenemiseen.
Henkilöstövaikutukset	Työtehtävien ja palvelukokonaisuuksien uudelleenmuotoilu
Asiakasvaikutukset	Asiakkaat saa varhaisemman vaiheen tuen
Tunnistetut riskit	Toimenpide edellyttää toimia useammalla linjalla. Sosiaalilainsäädännön muutos ei toteudu.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuonna 2027
Toteutumisen seuranta	HTV ja henkilöstöbudjetin seuranta
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,1 M€ vuonna 2027.**

C4.6 Lapsiperheiden kotipalvelun ja vammaisten hoitoavun tuotantotavan selvitys

Toimenpiteen teema	**Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelujen sosiaalityö ja palvelujen järjestäminen
Kuvaus ja tausta	Lapsiperheiden kotipalvelua tuotetaan sekä ostopalveluna, palvelusetelinä ja omana palveluna. Vammaisten hoitoapu tuotetaan puhtaasti ostopalveluna. Tehdään tuotantotapa-analyysi ja selvitetään potentiaali kevyen ensivaiheen palvelun tuotantokustannusten optimoinnista parhaimmilla keinovalikoimilla. Selvitetään myös perhe- ja vammaispalvelujen yhdistämisen yhteydessä esiin tulleen palvelun vammaisten hoitoavun synergiamahdollisuuksia kotipalveluun.
Henkilöstövaikutukset	Henkilöstövaikutukset täsmentyvät valmistelun edetessä. Mahdolliset henkilöstövaikutukset käsitellään yhteistoiminnallisesti, tavoiteaikatauluna alkuvuosi 2027.
Asiakasvaikutukset	Mikäli tuotantotapoja lähdetään muuttamaan asiakkaan työntekijä voi muuttua.
Tunnistetut riskit	Toimenpide edellyttää toimia useammalla linjalla.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuonna 2027
Toteutumisen seuranta	HTV ja henkilöstöbudjetin sekä ostobudjetin seuranta
Kustannusvaikutus	**Toimenpide voi vähentää kustannuksia enintään noin 0,4 M€ vuonna 2027.**

C4.7 Perhepalvelujen tehostaminen

Toimenpiteen teema	**Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, Palvelujen järjestäminen
Kuvaus ja tausta	Perhepalvelujen ja lastensuojelun liikkuvien palvelujen suoran asiakastyön ajat ovat matalat. Asiakkaita ohjautuu ostopalveluihin vaikka omassa palvelutuotannossa on käytössä olevaa henkilöstöä. Asiakkaiden ohjautuminen omaan palvelutuotantoon ja ostopalveluun ei ole riittävässä hallinnassa. Perhetyön ja tehostetun perhetyön ostot vähenevät n. 400 k€ vs OVK2, kun oma palvelutuotanto tehostuu
Henkilöstövaikutukset	Toteutetaan nykyisellä henkilöstöllä Muutoksia työtehtävien jakamiseen ja suunnitteluun.
Asiakasvaikutukset	Asiakkaiden palvelujen saaminen nopeutuu.
Tunnistetut riskit	Toimenpide edellyttää toimia useammalla linjalla.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuoden 2026 neljäs kvartaali.
Toteutumisen seuranta	Ostojen myöntöjen, asiakasmäärien ja tuntimäärien seuranta. Oman palvelun suoran asiakastyöajan seuranta
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,4 M€ vuonna 2027.**

C4.8 Etusijajärjestyksen noudattaminen Vammaisten asumisen ostopalveluissa

Toimenpiteen teema	**Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, Palvelujen järjestäminen
Kuvaus ja tausta	Uuden kilpailutuksen palveluntuottajien etusijajärjestys määrittyy palveluluokkakohtaisesti. Tavoitteena on saada 13 uutta tai vanhaa asiakasta edullisempien (vihreät) palveluntuottajien piiriin. Etusijajärjestyksen systemaattinen hallinta edellyttää toimintakäytäntöjen muuttamista.
Henkilöstövaikutukset	Ei vaikutusta
Asiakasvaikutukset	Asumisen paikka voi muuttua asiakkaalle.
Tunnistetut riskit	Kilpailutuksen hinnat nousevat arvioitua enemmän. Edullisemman palvelun valinta voi aiheuttaa asiakkaan muuttotarpeen ja muuttoon pakottaminen ei ole mahdollista.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Vuonna 2027
Toteutumisen seuranta	Asiakasmäärien ja kustannusten seuranta liikennevaloissa
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,5 M€ vuonna 2027.**

C4.9 Henkilökohtaisen avun järjestämisen tarkastelu

Toimenpiteen teema	**Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut, vammaissosiaalityö
Kuvaus ja tausta	Henkilökohtainen apu, työnantajamalli. Palvelun käyttö vastaamaan viikon tuntijakaumaa niin, etteivät sunnuntaivuorot ylikorostu palvelunkäytössä.
Henkilöstövaikutukset	Palkattu vuonna 2026 määräaikaisesti 1 henkilö vahvistamaan henkilökohtaisen avun palvelujen arviointia. Jatkuu vuoden 2027 ajan.
Asiakasvaikutukset	Osalla asiakkaista palveluiden myöntömäärä ja käyttötapa voi muuttua.
Tunnistetut riskit	Jos muutoksen operatiivinen toimeenpano ei onnistu, ei säästöä synny.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	2027
Toteutumisen seuranta	Sunnuntaituntien osuus kaikista tunneista OIMA
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,2 M€ vuonna 2027.**

C6.1 Kehityksellisten häiriöiden osaamisyksikön tuki perustasolla vähentää raskaimpien palveluiden ostoja

Toimenpiteen teema	**Muut tasapainotustoimet**
Palvelualue ja palvelulinja	Perhe- ja vammaispalvelut
Kuvaus ja tausta	Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on merkittävä vaje kehitysvammaisten ja kehityksellisiä häiriöitä omaavien vaativista perustason sosiaali- ja terveyspalveluista. Hyvinvointialue on tukeutunut merkittävästi HUS:n palveluihin, joista on aiheutunut tarpeettomia kustannuksia ja viivästyksiä hoidon aloittamisessa. Vuonna 2026 toimintansa on aloittanut kehityksellisen tuen erityispalveluiden (KETTU-)yksikkö, jonka tavoite on vähentää erityisesti HUS-yhtymältä ostettuja kehitysvammapsykiatrian palveluita tarjoamalla riittävä tuki jo perustasolla. Perustason tuen tavoitteena on säästää HUS-yhtymän ostojen lisäksi myös raskaimpien sosiaalihuollon palveluiden (ostopalvelu)kustannuksia. TV1
Henkilöstövaikutukset	Ei henkilöstövaikutuksia vuodelle 2027
Asiakasvaikutukset	Vaativan tuen ja erityisen vaativan tuen tarpeessa olevien sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden palvelujen taso paranee ja hoito pystytään järjestämään lähempänä asukkaiden tavanomaista asumispaikkaa.
Tunnistetut riskit	Mikäli toimintamallia ei saada toimimaan voi uuden yksikön kustannus jäädä toteutuneita säästöjä korkeammaksi.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toimenpide ja kustannukset syntyvät vuodesta 2026 alkaen ja toimintaa vakautetaan ja kehitetään vuoden 2027 aikana
Toteutumisen seuranta	Seurataan osaamisyksikön työn tuloksia osana TAHTI-raportointia.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 1,2 M€ vuonna 2027.**

Pelastuslaitos

D1.1 Ennaltaehkäisevien pelastustoimen palveluiden lisääminen

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos, Palvelutuotanto
Kuvaus ja tausta	Myös pelastustoimen palveluiden osalta onnettomuuksien ennaltaehkäisy on keskeinen osa palveluntuotantoa. Uuden strategiakauden myötä tavoitteena on vähentää onnettomuuksien määrää panostuksilla muun muassa valvontaan, kouluttamiseen, paloriskivalvontaan, palontutkintaan ja rakentamissuunnittelun ohjaukseen. Vuonna 2027 lisäyksiä toteutetaan seuraavasti: +3 HTV palotarkastajia (mm. paloriskivalvonta, palotarkastukset ja rakentamisen suunnittelunohjaus), +1 HTV turvallisuuskoulutukseen, +1 HTV palotutkintaan.
Henkilöstövaikutukset	Oman henkilöstömäärän kasvu vähentää kuormitusta kyseisten toimintojen nykyiseltä henkilöstöltä. Pidemmän aikavälin tavoitteena onnettomuusmäärien ja sitä kautta pelastusyksiköiden henkilöstön kuormituksen väheneminen.
Asiakasvaikutukset	Palvelujen laatu, alueellinen yhdenmukaisuus, saatavuus ja kaksikielisyys paranee.
Tunnistetut riskit	Mikäli rekrytointeja ei saada toteutettua panostukset ennaltaehkäiseviin pelastustoimen palveluihin eivät toteudu. Avainhenkilöriippuvuudet. Riippuvuus muista sidosryhmistä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	2027: +5 htv. Kustannukset syntyvät sitä mukaan kun rekrytoinnit saadaan toteutettua.
Toteutumisen seuranta	Henkilöstökustannusten toteutumisen seuranta, ennaltaehkäisevien pelastustoimen palveluiden saatavuuden ja laadun seuranta, pidemmällä aikavälillä onnettomuuksien määrän seuranta.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,25 M€ vuonna 2027.**

D 1.1 Palotarkastusmaksujen korottaminen

Toimenpiteen teema	**Palotarkastuksista perittävien maksujen korottaminen vastaamaan siihen käytettyä resurssia ja yleistä kustannustason nousua**
Palvelualue ja palvelulinja	Pelastuslaitos
Kuvaus ja tausta	Uudenmaan pelastuslaitokset ovat laatineet perusteiltaan yhdenmukaiset valvontatoiminnan maksut koko Uudenmaan alueella. Maksu sisältää kohteen asiakirjoihin tutustumisen, matkat kohteeseen, tehtyyn valvontakäyntiin käytetyn ajan sekä pöytäkirjan laatimiseen ja siihen liittyvään kuulemiseen käytettävän ajan. Valvontatoiminnan maksuihin kuuluvat myös kemikaaliturvallisuuslainsäädännön mukaiset maksut. Palotarkastuksen tuntimaksun osalta valvontamaksuun korotus (hyvinvointialueindeksin 2,71 % lisäksi korotukseen huomioitu mm. muita kohonneita kustannuksia, esimerkiksi polttoainekulut ja ICT), jolloin uusi tuntimaksu on 63 euroa / alkava tunti (57 euroa vuonna 2026).
Henkilöstövaikutukset	Ei henkilöstövaikutuksia.
Asiakasvaikutukset	Asuinrakennuksiin tehtävät palotarkastukset ovat jatkossakin maksuttomia. Muiden asiakkaiden osalta maksut nousevat yhteisin periaattein koko Uudellamaalla.
Tunnistetut riskit	Muutos voi aiheuttaa kritiikkiä asiakkaiden toimesta. Tulot ovat suoraan sidonnaisia toteutuneisiin palotarkastuksiin. Jos palotarkastustoimintaa tekevien henkilöiden määrä vähenee, suoritteet vähenevät vastaavasti, ja tuottoja jää saamatta. Vastaavasti lisäresursointi lisää tuottoja.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toteutetaan 1.1.2027 alkaen.
Toteutumisen seuranta	Seurataan osana talousarvion toteutumisen muuta seurantaa.
Kustannusvaikutus	**Toimenpiteen arvioidaan lisäävän tuottoja noin 0,13 M€ vuonna 2027.**

Asumispalvelut

E1.1 Kansainväliset rekrytoinnit

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Asumispalvelut
Kuvaus ja tausta	Syksyllä 2026 aloittava kansainvälinen rekrytointiryhmä on toistaiseksi viimeinen suunniteltu erä. Ryhmässä rekrytoidaan 23 hoitajaa asumispalveluihin. Rekrytointiin liittyy välityspalkkiokustannus 8 000 €/hoitaja sekä tavanomaiset palkkakulut. Uusia työntekijöitä voidaan tarvittaessa käyttää enintään puoli vuotta ylimääräisenä resurssina, minkä jälkeen henkilöstömäärä sopeutetaan takaisin normaaliin mitoitukseen
Henkilöstövaikutukset	Lisää hoitajaresurssia lyhyellä aikavälillä, helpottaa rekrytointipainetta ja sijaistarvetta; pidemmällä aikavälillä henkilöstömäärä palautuu mitoitustasolle
Asiakasvaikutukset	
Tunnistetut riskit	Kielitaidon kehitys ja perehdytysaika
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Syksy 2026 (rekrytointiryhmän aloitus), vaikutus enintään puoli vuotta eteenpäin, minkä jälkeen mitoitus tarkistetaan
Toteutumisen seuranta	Mitoitusseuranta
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,3 M€ vuonna 2027.**

E1.2 Esihenkilörakenteen muutos

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset**
Palvelualue ja palvelulinja	Asumispalvelut
Kuvaus ja tausta	Asumispalveluiden esihenkilörakennetta yhtenäisestään. Esimerkiksi esihenkilöiden alaismääriä järjestellään uudelleen, muutoksen tavoitteena on vahvistaa lähiesihenkilötyötä
Henkilöstövaikutukset	Esihenkilöiden määrä muuttuu, millä on vaikutusta työnjakoon, johdettavien tiimien kokoon ja esihenkilötyön toimivuuteen
Asiakasvaikutukset	Asiakastyön laadun parantaminen
Tunnistetut riskit	Muutosvastarinta, johtamisen kuormituksen kasvu siirtymävaiheessa, tiedonkulun katkokset rakennemuutoksen aikana
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Q3/2026-2027
Toteutumisen seuranta	Esihenkilötehtävien määrän muutos (HTV)
Kustannusvaikutus	**Toimenpide lisää kustannuksia 0,3 M€ vuonna 2027.**

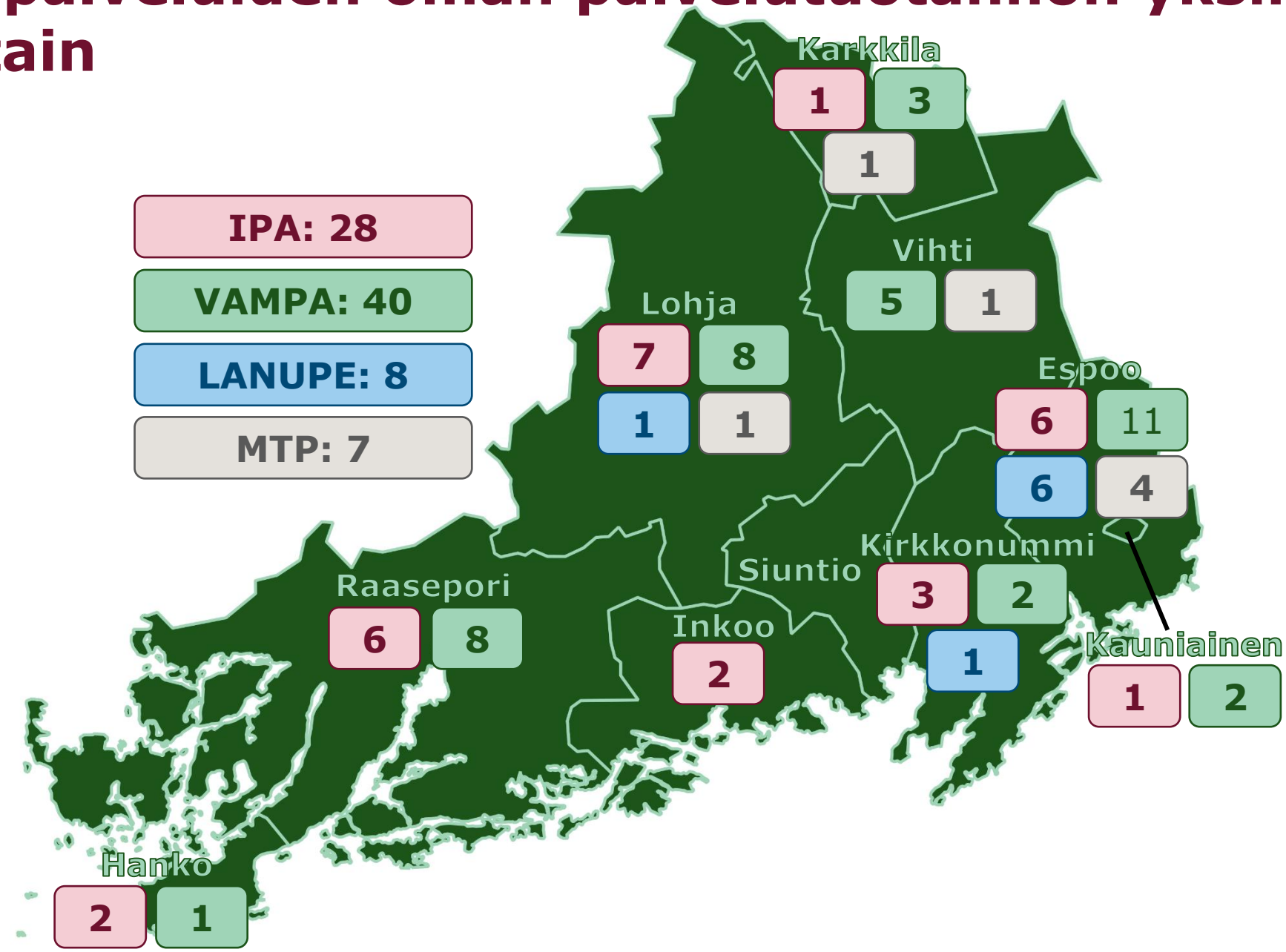
E3.1 Työvoimavuokrauksen vähentäminen

Toimenpiteen teema	**Henkilöstömenojen vähentäminen vuokratyövoimasta**
Palvelualue ja palvelulinja	Asumispalvelut
Kuvaus ja tausta	Työvoimanvuokrauksen kustannukset lasketaan vähintään vuoden 2025 tasolle. Tavoitteena on hillitä vuokratyövoiman käytöstä aiheutuvia kustannuksia palauttamalla kustannustaso aiempaa vuotta vastaavaksi
Henkilöstövaikutukset	Vuokratyövoiman käytön väheneminen voi lisätä vakituisen henkilöstön työkuormaa tai edellyttää muuta resursointia sijaisuuksiin
Asiakasvaikutukset	”Vakituiset” sijaiset lisäävät asiakasturvallisuuden tunnetta
Tunnistetut riskit	Sijaistarpeen kattaminen, henkilöstön kuormittuminen ja mitoitusvajeen riski äkillisissä poissaoloissa
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Q3/2026-2027
Toteutumisen seuranta	Seurataan vuokratyövoiman kuukausittaisia kustannuksia suhteessa vuoden 2025 tasoon ja työvoiman vuokrauksen toteutunut HTV
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,8 M€ vuonna 2027.**

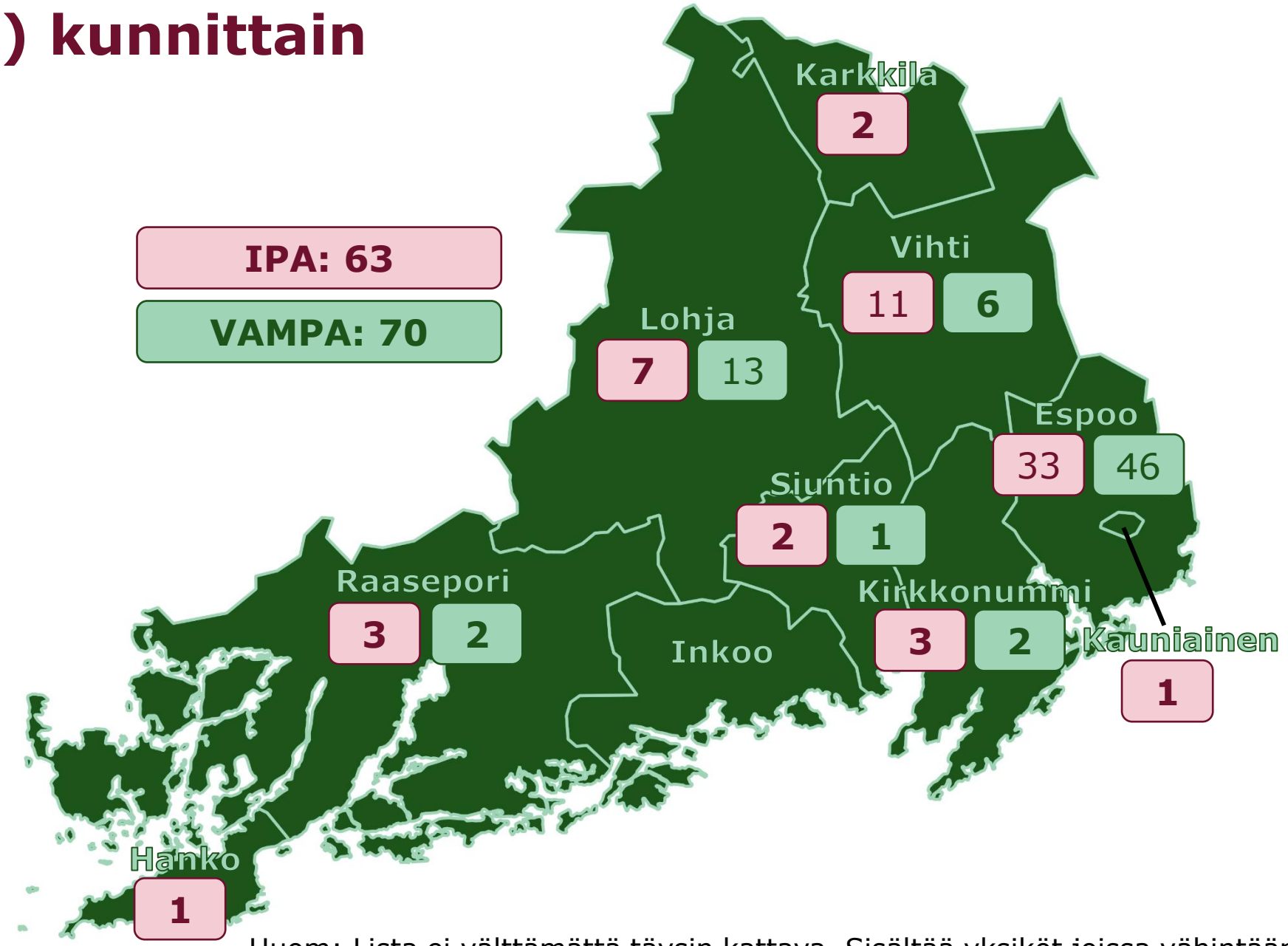
E4.1 Tehottomien ja huonokuntoisten kiinteistöjen / yksiköiden sulkeminen

Toimenpiteen teema	**Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset**
Palvelualue ja palvelulinja	Asumispalvelut
Kuvaus ja tausta	Asumispalveluiden oman tuotannon lähes 100 käytössä olevaa yksikköä tarkastellaan systemaattisesti ja suljetaan enintään 10 yksikköä, joissa toiminnan laadukas ja kustannustehokas järjestäminen ei kiinteistön huonon kunnon ja/tai toiminnallisen epäkäytännöllisyyden vuoksi vastaa palvelun laatuvaatimuksia. Yksikkö otetaan tarkasteluun, jos se täyttää vähintään yhden seuraavista: 1) Tilat eivät ole terveelliset tai turvalliset asukkaille tai henkilöstölle (esim. sisäilmaongelmat, paloturvallisuuden puutteet tai esteettömyysvaatimukset eivät täyty). 2) Vuorokausihinta ei ole kilpailukykyinen: se on oman tuotannon keskiarvoa suurempi tai yli 10 % vastaavaa ostopalvelua kalliimpi. **Lisäksi edellytetään, että alueellinen palvelun saatavuus säilyy, eli korvaavaa kapasiteettia on kohtuullisen etäisyyden päässä.**
Henkilöstövaikutukset	Henkilöstö siirtyy ensisijaisesti avoimiin tehtäviin muissa yksiköissä, mikä vähentää sijais- ja vuokratyövoiman tarvetta. Henkilöstövaikutukset arvioidaan selvityksen perusteella toimeenpanovaiheessa yksikkökohtaisesti. HJ2
Asiakasvaikutukset	Asukkaat siirtyvät turvallisempiin ja esteettömämpiin tiloihin. Palvelun alueellinen saatavuus ei heikkene.
Tunnistetut riskit	Muutto voi kuormittaa asukkaita, ja herättää huolta ja muutosvastarintaa asukkaissa ja läheisissä. Henkilöstön pysyvyys voi heikentyä muutosvaiheessa. Säästö voi viivästyä esimerkiksi vuokrasopimusten irtisanomisaikojen tai tyhjilleen jäävien kiinteistöjen kustannusten vuoksi.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toteutetaan porrastetusti vuodesta 2027 alkaen.
Toteutumisen seuranta	Seurataan suljettujen yksiköiden määrää ja toteutunutta säästöä tavoitteeseen verrattuna. Lisäksi seurataan vuorokausihinnan ja täyttöasteen kehitystä.
Kustannusvaikutus	**Toimenpiteen arvioidaan vähentävän kustannuksia 0,2 M€ vuonna 2027. Kokovuotistettuna kustannusten vähentyminen on enintään noin 1,3 M€.**

Asumispalveluiden oman palvelutuotannon yksiköt kunnittain

Ostopalvelutuottajien asumispalveluyksiköt (IPA ja VAMPA) kunnittain

Huom: Lista ei välttämättä täysin kattava. Sisältää yksiköt joissa vähintään 1 LUVN:in asiakas.

E5.1 Henkilöstörakennemuutokset

Toimenpiteen teema	**Henkilöstömenojen vähentäminen omassa henkilöstössä**
Palvelualue ja palvelulinja	Asumispalvelut
Kuvaus ja tausta	Sairaanhoitajaresurssia vähennetään siten, että 9 sairaanhoitajan (HTV) tehtävää muutetaan lähihoitajien tehtäviksi (SH → LH). Muutoksella tavoitellaan kustannussäästöjä henkilöstörakenteen keventämisen kautta
Henkilöstövaikutukset	Tehtävänkuvan muutos sairaanhoitajasta lähihoitajaksi, mahdollinen vaikutus palkkatasoon ja osaamisvaatimuksiin
Asiakasvaikutukset	Ei vaikutuksia asiakkaille
Tunnistetut riskit	Henkilöstörakenteen muutokset aiheuttavat muutoksia työn organisoinnissa työyhteisöissä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Muutos toteutetaan vaihtuvuuden myötä
Toteutumisen seuranta	Seurataan toteutuneiden tehtävämuutosten määrää ja niiden kustannusvaikutuksia
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,2 M€ vuonna 2027.**

Konsernihallinto

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

TV2

F1.1 Ilmasto-ohjelman mukainen päästövähennys

Toimenpiteen teema	**Palvelualueen toiminnalliset panostukset** AP1
Palvelualue ja palvelulinja	Palvelukeskus ja Länsi-Uudenmaan Pelastuslaitos
Kuvaus ja tausta	**Lämmitys:** Siirtyminen vähäpäästöisempään lämmitysmuotoon ja energiatehokkuuden parannukset omistus- ja vuokrakohteissa. Vähennyspotentiaali arvio 5 %. **Sähkö:** Luopuminen sähkölämmityksestä, aurinkoenergia ja maalämpö, LED-valaistus ja käyttäjien ohjeistus. Vähennyspotentiaali arvio 6 %. **Pelastuslaitoksen kalusto:** Siirtyminen dieselistä uusiutuvaan dieseliin (HVO). Kaluston polttoainepäästöt vähenevät n. 70 %; siirtymän piirissä n. 60–70 % kalustosta. **Sähköautot:** Noin 600 leasing-ajoneuvosta (90 % kotona asumista tukevissa palveluissa) 50 % vaihdetaan sähköautoiksi vuoden 2030 loppuun mennessä. *Kaikki toimenpiteet kohdistuvat suoriin päästöihin (Scope 1) ja ostoenergian päästöihin (Scope 2).*
Henkilöstö- ja asiakasvaikutukset	Ei vaikutuksia henkilöstöön tai asiakkaisiin
Tunnistetut riskit	Vaativat investointeja sekä oman henkilöstön resurssointia muutoksiin. Uusiutuvan dieselin saatavuus ei ole varmaa jokaisen paloaseman lähellä, näin ollen siirtymän piirissä ei koko kalusto. Siirtymä sähköajoneuvoihin voi nostaa korjauskustannuksia nykytasosta, toisaalta käyttövoiman hajauttaminen on varautumisen kannalta perusteltua.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Lämmitys ja sähkö: 1–2 pilottikohdetta vuodessa. Pelastuslaitos ja sähköautot: vuoteen 2030 mennessä. Sähköautojen vuosittainen lisäkustannus: 2027 50 t€, 2028 100 t€, 2029 90 t€, 2030 60 t€.
Toteutumisen seuranta	Lämmityskulutus ja sähkönkulutus (MWh), ajoneuvojen käyttövoimajakauma, pelastuslaitoksen uusiutuvan dieselin osuus polttoaineesta
Kustannusvaikutus	**Lämmitys:** investointi 20 t€/v, säästö arviolta 5 t€/v **Sähkö:** investointi 25 t€/v, säästö arviolta 5 t€/v **Pelastuslaitoksen uusiutuva diesel:** lisäkustannus 50 t€/v, käytön laajeneminen vaiheittain **Sähköautot:** lisäkustannus 50 t€ vuonna 2027 **Toimenpide lisää nettomääräisesti kustannuksia 0,15 M€ vuonna 2027.**

F4.1 Automaatio ja teknologian hyödyntäminen

TV2

Toimenpiteen teema	**Muut tasapainoitustoimet**
Palvelualue ja palvelulinja	Konsernihallinto/Palvelukeskus, Digipalvelut
Kuvaus ja tausta	Automaatio ja teknologian hyödyntäminen tehostavat organisaation toimintaa, vähentävät manuaalista työtä ja parantavat kustannustehokkuutta. Konsernihallinnossa uudistetaan useita keskeisiä järjestelmiä, joiden avulla toimintaprosesseja voidaan yhdenmukaistaa ja automatisoida työtä. Mm. käyttöönotettavat uudet talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmät sekä Enterprise Service Management (ESM) -palvelunhallintajärjestelmä mahdollistavat palveluprosessien sujuvoittamisen, tehtävien automatisoinnin ja yhtenäisten toimintamallien käyttöönoton. Uudistusten tavoitteena on parantaa palveluiden laatua, lisätä tuottavuutta ja saavuttaa merkittäviä kustannussäästöjä.
Henkilöstövaikutukset	Selvitetään vaihtoehtoiset tavat saavuttaa asetettu säästötavoite.
Asiakasvaikutukset	Lisää aikaresursseja asiakaspalvelun parantamiseen, automatisaatio takaa myös tasalaatuisen ja oikea-aikaisen palvelun kaikille asiakkaille.
Tunnistetut riskit	Järjestelmien käyttöönotossa kohdataan haasteita. Järjestelmien mahdollistamia tehostamismahdollisuuksia ei hyödynnetä täysimääräisesti.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Hyötyjä 2027 Q2 eteenpäin, mutta ei vielä täysimääräistä hyötyä.
Toteutumisen seuranta	Toimenpidekorteilla kustannusseuranta.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 1,0 M€ vuonna 2027.**

F4.2 Erityisruokavalioaterioiden osuuden pienentäminen asumispalveluissa

Toimenpiteen teema	**Muut tasapainoitustoimet**
Palvelualue ja palvelulinja	**Konsernihallinto / Palvelukeskus / Laitosateriat alue 1 & 2**
Kuvaus ja tausta	Pienennetään erityisruokavalioiden osuutta asumispalveluissa: tavoite on itäisen alueen asumispalveluissa enintään 30 % ja muissa asumispalveluyksiköissä enintään 20 %. Tavoitteen alittavissa yksiköissä nykyinen taso säilytetään. Erityisruokavaliota sisältävä ateriapäivä on hinnoiteltu perusateriapäivää kalliimmaksi, joten osuus vaikuttaa suoraan kustannuksiin. Osuutta pienennetään tarkistamalla ruokavaliotilaukset ja poistamalla vanhentuneet ja lääketieteellisesti perusteettomat erityisruokavaliot. Muutoksia ei kohdisteta terveydellisistä tai vakaumuksellisista syistä johtuviin erityisruokavalioihin.
Henkilöstövaikutukset	Ei vaikutusta.
Asiakasvaikutukset	Asukkaat saavat jatkossakin terveydentilansa edellyttämän ruokavalion. Lääketieteellisesti perustellut erityisruokavaliot, kuten allergioiden, keliakian tai nielemisvaikeuksien vuoksi tarvittavat, säilyvät. Osalle asukkaista aiempi erityisruokavalio korvautuu perusaterialla, mistä kerrotaan asukkaille ja omaisille. Kilpailutuksessa tavoitteena on, että laatu, ravitsemuksellinen riittävyys ja erityisruokavalioiden saatavuus säilyvät vähintään nykytasolla. Palveluntuottajan vaihtuessa ruokalistat, aterioiden koostumus ja maku, toimitusaikataulut ja tilauskäytännöt voivat muuttua.
Tunnistetut riskit	Erityisruokavalioiden osuus ei välttämättä laske tavoitteeseen asukasrakenteen vuoksi, etenkään muistisairaiden yksiköissä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	1-12/2027
Toteutumisen seuranta	Erityisruokavalioiden osuutta seurataan kuukausittain yksiköittäin Virecon laskutusdatasta suhteessa tavoitetasoon.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,2 M€ vuonna 2027.**

F4.3 Siirtyminen sähköiseen asiakasviestintään

Toimenpiteen teema	**Muut tasapainoitustoimet**
Palvelualue ja palvelulinja	**Konsernihallinto / Palvelukeskus / Materiaalipalvelut**
Kuvaus ja tausta	Kirjekuoret muodostavat merkittävän osan LUVN:n toimistotarvikekuluista. Asukkaille lähetettävä viestintä on tähän asti hoidettu pääosin paperipostina, johon liittyy kirjekuorien hankinta sekä ennalta maksettu postimaksu kirjettä kohden. Hyvinvointialue siirtyy Suomi.fi-viestien käyttöön, jonka jälkeen asukkaille suunnattu viestintä lähetetään lähtökohtaisesti sähköisesti. Asukas voi halutessaan valita edelleen paperipostin. Säästö syntyy kahdesta osasta: omien kirjekuorien hankinnan vähenemisestä ja postille maksettujen jakelukulujen pienenemisestä.
Henkilöstövaikutukset	Toimenpiteellä ei ole vaikutusta henkilöstöön.
Asiakasvaikutukset	Sähköinen viestintä nopeuttaa viestien perillepääsyä. Asukas saa kutsut, päätökset ja muut viestit tietoturvallisesti Suomi.fi-palveluun, jossa ne ovat tallessa ja luettavissa ajasta ja paikasta riippumatta. Omaiset voivat hoitaa asiointia puolesta, jos heillä on siihen valtuutus. Asukkaat, jotka eivät käytä sähköisiä palveluja tai haluavat paperipostia, saavat viestit jatkossakin kirjeenä, joten ketään ei jätetä sähköisen asioinnin varaan vastoin tahtoaan.
Tunnistetut riskit	Asukas ei välttämättä huomaa sähköistä viestiä, jos hän ei seuraa Suomi.fi-palvelua tai ilmoitusasetukset ovat puutteelliset. Seurauksena voi olla esimerkiksi käyttämättömiä vastaanottoaikoja, mikä aiheuttaa kustannuksia muualla toiminnassa. Säästö toteutuu odotettua hitaammin, jos paperipostin osuus jää suureksi. Näin voi käydä etenkin ikääntyneiden asiakkaiden keskuudessa.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	11-12/26 - 2028
Toteutumisen seuranta	Toimenpiteen kustannusseuranta.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,26 M€ vuonna 2027. Kokovuotistettuna kustannusten vähentyminen on 0,61 M€.**

F4.4 Puhtauspalveluiden ulkoistaminen Hangossa ja toimittajan vaihtaminen Inkoossa

Toimenpiteen teema	**Tuotantotapa- ja palvelurakennemuutokset**
Palvelualue ja palvelulinja	**Konsernihallinto / Palvelukeskus / Toimitilojen tukipalvelut / Puhtaus Hanko ja Inkoo**
Kuvaus ja tausta	Hangon puhtauspalvelut ulkoistetaan ja Inkoon puhtauspalveluissa tehdään toimittajavaihdos. Hanko: kilpailutuksen seurauksena Hangon puhtauspalvelut ulkoistetaan 1.2.2027 alkaen, ja oma henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella palveluntuottajalle. Inkoo: kilpailutuksen seurauksena ulkoistetun siivouspalvelun tuottaja vaihtuu 1.1.2027 alkaen.
Henkilöstövaikutukset	Hanko: 11,8 HTV siirtyy liikkeenluovutuksella omasta palveluksesta palveluntuottajalle. Muutos voi aiheuttaa epävarmuutta työn jatkuvuudesta, työehdoista ja työyhteisön muutoksesta, joten avoin ja oikea-aikainen tiedottaminen on tärkeää.
Asiakasvaikutukset	Palvelun sisältö ja laatutaso säilyvät vähintään nykyisellä tasolla. Hangossa tutut työntekijät jatkavat kohteissa, mikä turvaa palvelun jatkuvuuden. Inkoossa yksi palveluntuottaja yhtenäistää toimintatapoja ja asiointia. Siirtymävaiheessa voi tulla muutoksia henkilöstöön, siivousaikoihin ja yhteyshenkilöihin, joista yksiköitä tiedotetaan erikseen.
Tunnistetut riskit	Hanko: Valitun palveluntuottajan vuoden 2025 liikevaihto (178 t€) on selvästi pienempi kuin sopimuksen arvo (313 t€/v), mikä kasvattaa riskejä liittyen maksuvalmiuteen, johtamiseen ja kasvun hallintaan. Taloudelliset vaikeudet voisivat heikentää palvelun jatkuvuutta ja henkilöstön asemaa. Molemmissa kohteissa laadun heikkeneminen näkyisi erityisesti hygieniakriittisissä kohteissa. Riskiä hallitaan palvelukuvauksilla, laatumittareilla, säännöllisillä laatukatselmuksilla ja sopimussanktioilla.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Inkoo 1/2027 alkaen, Hanko 2/2027 alkaen.
Toteutumisen seuranta	Toimenpiteen kustannusseuranta.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,29 M€ vuonna 2027.**

F4.5 Puhtauspalveluiden tehostaminen läntisellä alueella ja RASE-kampuksella

Toimenpiteen teema	**Muut tasapainoitustoimet**
Palvelualue ja palvelulinja	Konsernihallinto / Palvelukeskus / Toimitilojen tukipalvelut
Kuvaus ja tausta	Puhtauspalveluiden alueellista tehokkuutta parannetaan läntisellä alueella Lohjan, Vihti-Karkkilan ja RASE-kampuksen puhtauspalveluissa. Toimenpide jatkaa toteutettua puhtauspalveluiden kokonaistehostamista. Henkilöstömitoitus sovitetaan tavoitetasolle työn uudelleenorganisoinnilla, esimerkiksi tarkistamalla siivousvälejä, kohdekohtaisia palvelutasoja ja työvuorojen suunnittelua. Tavoitteena on vähentää henkilöstöä yhteensä 10 HTV:llä.
Henkilöstövaikutukset	Vähennykset toteutetaan luonnollisen poistuman kautta, esimerkiksi jättämällä eläköityvien tilalle palkkaamatta korvaavaa henkilöä ja päättyviä määräaikaisuuksia jatkamatta. Henkilöstölle muutos näkyy työn uudelleenjärjestelynä: siivousalueet, työvuorot ja tehtävien priorisointi muuttuvat.
Asiakasvaikutukset	Palvelutaso tarkentuu. Muutoksista sovitaan ja tiedotetaan asiakasyksiköille etukäteen, jotta palvelun sisältö ja siivousvälit ovat kaikkien tiedossa.
Tunnistetut riskit	Työkuorman kasvu voi lisätä sairauspoissaoloja ja sijaistarvetta, mikä pienentää nettosäästöä. Siivouksen laadun heikkeneminen voi lisätä asiakaspalautetta ja pahimmillaan heikentää infektioiden torjuntaa hygieniakriittisissä tiloissa.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	07-09/2027 - 2028
Toteutumisen seuranta	Toimenpiteen kustannusseuranta. Siivouksen laatua seurataan laatuarvioinneilla ja asiakaspalautteella. Sairauspoissaoloja seurataan työkuorman indikaattorina.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,09 M€ vuonna 2027 ja 0,16 M€ vuonna 2028.**

F4.6 Tietokoneiden ennakkotilaus

	Muut tasapainoitustoimet
Palvelualue ja palvelulinja	Konsernihallinto/Digipalvelut
Kuvaus ja tausta	Komponenttipula ja globaalit logistiikkahaasteet nostavat tietokoneiden markkinahintoja jatkuvasti. Tämän vuoksi vuonna 2027 elinkaarivaihtoon tuleville tietokoneille tilataan uudet leasing koneet ennakkotilauksena, minkä arvioidaan tuovan kustannussäästöjä. Vuonna 2027 käyttöön otettavien koneiden suunniteltu käyttöaika on neljä vuotta.
Henkilöstövaikutukset	Voidaan turvata toimivat työkalut ilman viiveitä, vaikka logistiikkahaasteita olisi.
Asiakasvaikutukset	Pystymme palvelemaan asiakkaita luotettavasti.
Tunnistetut riskit	Laitteiden kustannustaso vuodelle 2027 on arvioitu nykyisen markkinatilanteen perusteella. Arviossa on otettu huomioon jatkuva komponenttipula ja sen taustatekijät sekä toimitusketjujen globaali epävakaus. Jos logistiset ongelmat ja komponenttipula ratkeavat vuoden 2027 aikana, laitteiden hinnat voivat laskea, jolloin ennakkotilauksella saavutettava säästö jäisi arvioitua pienemmäksi. Tätä kehitystä pidetään nykytiedon valossa epätodennäköisenä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Kustannusvaikutukset leasing- laitteiden käyttöajan mukaan neljällä vuodella 2027-2030 säästöä yht. 325 000e. Vuoden 2027 osuus säästöstä on 80 000e.
Toteutumisen seuranta	Toimenpidekorteilla kustannusseuranta.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,08 M€ vuonna 2027 ja yhteensä 0,33 M€ vuosien 2027 – 2030 aikana.**

F4.7 Henkilövakuutusten ja omaisuus- ja vastuuvakuutusten kokonaistarkastelu

Toimenpiteen teema	**Muut tasapainoitustoimet**
Palvelualue ja palvelulinja	Konsernihallinto/Hallinto
Kuvaus ja tausta	Henkilövakuutusten ja omaisuus- ja vastuuvakuutusten kokonaistarkastelusta saadaan säästöjä etenkin sopimuskauden ensimmäiselle vuodelle. Henkilövakuutuksiin kuuluvat lakisääteiset henkilövakuutukset ja vapaaehtoiset henkilövakuutukset. Omaisuusvakuutukset kattavat omia kiinteistöjä, laitteita ja irtaimistoa. Keskeytysvakuutuksessa on lisäkulukeskeytysvakuutukset sekä riippuvuuskeskeytysvakuutukset. Toiminnanvakuutukset sisältävät vastuuvakuutukset sekä oikeusturvan.
Asiakasvaikutukset	Vakuutusturvan vastaavuutta hyvinvointialueen toimintaan on tarkasteltu ja parannettu.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	1.1.2027 ->
Toteutumisen seuranta	Toimenpidekorteilla kustannusseuranta
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,3 M€ vuonna 2027.**

F6.1 Varastopalveluiden kilpailutus

Toimenpiteen teema	**Muut tasapainoitustoimet**
Palvelualue ja palvelulinja	**Konsernihallinto / Palvelukeskus / Materiaalipalvelut**
Kuvaus ja tausta	Varastopalvelut kilpailutetaan uudelleen, ja tavoitteena on laskea kustannustasoa 10 % nykyisetä TRANSVALLIN laskuttamasta kustannustasosta. Kilpailutus on keskeytetty, koska jatkossa kilpailutuksessa sallitaan alihankintaketjut, jotta tarjoajat voivat muodostaa palvelukokonaisuuden esimerkiksi varastoinnin ja kuljetusten osalta ja tarjoajia saadaan mahdollisimman paljon.
Henkilöstövaikutukset	Toimenpiteellä ei ole vaikutusta hyvinvointialueen henkilöstöön.
Asiakasvaikutukset	Tavoitteena on, että toimitusvarmuus, toimitusajat ja palvelun laatu säilyvät vähintään nykyisellä tasolla. Laatuvaatimukset määritellään tarjouspyynnössä ja sopimuksessa mitattavina palvelutasoina. Jos palveluntuottaja vaihtuu, yksiköt voivat havaita siirtymävaiheessa muutoksia tilaus- ja toimituskäytännöissä. Asukkaille toimitettavien pakettien osalta henkilötietojen suojaaminen on keskeinen osa palvelun laatua.
Tunnistetut riskit	Keskittyminen yhteen palveluntuottajaan ja pitkään alihankintaketjuun lisää haavoittuvuutta häiriötilanteissa. Varautuminen ja varmuusvarastointi on huomioitava sopimuksessa. Kun alihankintaketjut sallitaan, jokainen ketjun toimija käsittelee henkilötietoja hyvinvointialueen lukuun. Tietosuojan toteutuminen edellyttää tietojenkäsittelysopimusta, alihankkijoiden hyväksymismenettelyä ja samojen tietosuojavelvoitteiden ulottamista koko ketjuun. Lisäksi pakkausmerkinnöissä on näytettävä vain toimituksen kannalta välttämättömät tiedot. Jos tietosuojakysymyksiä ei saada ratkaistua, kilpailutuksen käynnistyminen voi viivästyä tai alihankintaa joudutaan rajoittamaan, mikä voi vähentää tarjoajia ja heikentää säästötavoitetta.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	1/27 alkaen
Toteutumisen seuranta	Toimenpiteen kustannusseuranta.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,12 M€ vuonna 2027.**

F6.2 Kuljetusten yhdistelyasteen nostaminen

Toimenpiteen teema	**Muut tasapainoitustoimet**
Palvelualue ja palvelulinja	Konsernihallinto / Palvelukeskus / Henkilökuljetukset
Kuvaus ja tausta	Henkilökuljetuksissa tavoitellaan kustannussäästöjä nostamalla matkojen yhdistelyastetta, joka kattaa vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetukset sekä ryhmäkuljetukset. Vuoden 2027 tavoite matkojen yhdistelyasteesta asetetaan 25 %:iin. Tavoitteeseen pyritään muun muassa: Kukkaro eli matkabudjettimallilla**.** Asiakkaalle myönnetään matkoihin euromääräinen budjetti matkakertojen sijaan. Koska ryhmäkuljetukset ovat yksilökuljetuksia edullisempia, budjetti riittää useampaan matkaan, kun asiakas käyttää ryhmäkuljetuksia. Malli kannustaa asiakkaita siirtymään yksilökuljetuksista ryhmäkuljetuksiin. Lisäksi nykyinen kuljetuspalveluiden tuottaja ottaa käyttöön Vinka-matkojenyhdistelyjärjestelmän vuoden 2027 alusta. Järjestelmä mahdollistaa nykyistä tehokkaamman reittisuunnittelun ja matkojen yhdistelyn.
Henkilöstövaikutukset	Toimenpiteellä ei ole vaikutusta henkilöstöön.
Asiakasvaikutukset	Asiakkaan lakisääteinen oikeus kuljetuspalveluun säilyy ennallaan. Kukkaro-malli antaa asiakkaalle aiempaa enemmän valinnanvapautta: asiakas voi itse päättää, käyttääkö hän budjettinsa harvempiin yksilökuljetuksiin vai useampiin ryhmäkuljetuksiin. Yhdistelyn lisääntyminen voi pidentää matka-aikoja ja noutoaikaikkunoita sekä vähentää joustavuutta matkojen ajoittamisessa, koska matkat sovitetaan yhteen muiden asiakkaiden matkojen kanssa. Ryhmäkuljetukset voivat toisaalta tukea asiakkaiden sosiaalista osallisuutta.
Tunnistetut riskit	**Tavoitetaso:** 25 % on vajaa kaksinkertainen nykyiseen noin 14–15 %:n tasoon nähden. Jos yhdistelyaste nousee hitaammin, säästö jää tavoitetta pienemmäksi. Jos asiakkaat eivät siirry ryhmäkuljetuksiin odotetusti, Kukkaron säästövaikutus voi jäädä vähäisemmäksi.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	1/27 alkaen.
Toteutumisen seuranta	Toimenpiteen kustannusseuranta.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,6 M€ vuonna 2027.**

F6.3 Citrix-järjestelmän vaihtaminen AVD-järjestelmään

Toimenpiteen teema	**Muut tasapainoitustoimet**
Palvelualue ja palvelulinja	Konsernihallinto/Digipalvelut
Kuvaus ja tausta	Vaihdetaan Citrix pilvipohjaiseen AVD-järjestelmään. Vuonna 2027 Citrix- ja AVD- järjestelmien kulujen arvioidaan laskevan 416 000e, mutta toimistosovelluksiin tulee tilata muutoksen myötä AVD:tä varten 100 000:e lla uusia F3 lisenssejä, joten arvioitu säästö muutoksesta 316 000.
Henkilöstövaikutukset	Ei suoria vaikutuksia henkilöstöön
Asiakasvaikutukset	Ei asiakasvaikutuksia
Tunnistetut riskit	Työskentely vaatii toimivan verkkoyhteyden. Jos yhteys katkeaa tai Azuren palvelu häiriintyy, työpöytä ei ole käytettävissä. Käyttöperusteinen hinnoittelu voi kasvaa, jos automaattista skaalausta, kapasiteetin sammutusta hiljaisina aikoina ja kustannusseurantaa ei ole ei tarkastella ja optimoida säännöllisesti. Kun työpöytä on saatavilla internetin kautta, identiteetistä tulee keskeinen hyökkäyspinta. Monivaiheinen tunnistautuminen, ehdollinen pääsy ja huolellinen konfigurointi ovat välttämättömiä. Ympäristön ylläpito vaatii Azure-osaamista ja organisaatio sitoutuu Microsoft ekosysteemiin.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Käyttöönotto toteutuu 1/27 ja säästöt konkretisoituvat tasaisesti vuoden 27 aikana.
Toteutumisen seuranta	Toimenpidekorteilla kustannusseuranta.
Kustannusvaikutus	**Toimenpide vähentää kustannuksia 0,3 M€ vuonna 2027.**